

VÁROSUNK

GYOMAENDRÖD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 1. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. január

A tartalomból:

Karácsony 2008 - 12. oldal

Karácsonyi koncert az endrődi templomban - 13. oldal

A decemberi ünnepkör eseményei a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskolában - 20. oldal
A gyerekek keresik a csengőkön a nevüket

Boldog Új Esztendőt!

Karácsonyváró december hónapunk igen mozgalmas a legtöbb család és a legtöbb ember életében. Miközben várjuk a kisdéd Jézus születését, le kell zárunk az esztendőt, és fel kell készülnünk az új évre. Sokféle tennivalónk van ezekben a napokban, hetekben. Karácsonyi ünnepségek iskolákban, óvodákban, intézményekben és emellett az ajándékok megvásárlása, hogy aztán Szentestén a családi tűzhely melegénél ünnepeljük a szeretet ünnepét. Majd néhány nap és búcsút mondunk az óévnek, és várjuk a sikeresnek ígérkező új esztendőt.

Természetesen ilyenkor számvetést kell tennünk, értékelni kell, mit tettünk helyesen min szükséges a jövőben javítani, milyen új célokat kell kitűznünk magunk elé. Városunk elmúlt évét most csak röviden kívánom értékelni. Épültek utak, tovább folyik a belvízmentesítő program, több pályázatunk volt sikeres. Megalakult a Tűzoltó Köztisztület, biztonságosabbá téve életünket. Jelentős fejlesztések voltak az Ipari Parkban, ahol egy helyi vállalkozás épített korszerű üzemcsarnokot. Aztán sok szép rendezvény volt városunkban, de helyi együttesaink testvérvárosainkban és a Csabai Kolbászfesztiválon is bemutatkoztak. Igen fontosak kulturális értékeink, de a sport területén is sok kiváló eredmény született.

Milyen céllal vágunk a 2009-es évnék?

A kormány megszorító intézkedései továbbra sem hagynak alább, és arra sem gondolhatunk, hogy Gyomaendrődöt elkerüli a pénzügyi válság. Saját erőnkben bízhatunk, ezért a jövőben önkormányzati koordinációval a helyi gazdasági szereplőknek nagyobb összefogására van szüksége. Hamarosan és rövid időn belül dönteni kell a fürdőfejlesztésről, változatlan cél az Ipari Park további fejlesztése, természetesen a belvíz-

mentesítő programot is folytatjuk, de gondolkodunk egy korszerű öntözésfejlesztésről is. Már kevés a burkolatlan út, ezért ezek számát tovább csökkentjük.

Városi céljaink eléréséhez kérem Gyomaendrőd polgárainak hatékony együttműködését és végül kívánok mindenkinek **boldog, szerencsés és sikerekben gazdag új esztendőt** Székács József verssoraival.

*„Áldd meg, ó Szent, kezdetét az évnék,
Áldd meg folytatát, áldd meg végétét,
Áldd meg a hont és a honnak atyját,
És a honnak minden gyermekét;
Adj vigasztalást a könnyezőnek,
Éber lelket a gyönyörködőnek,
Adj reményt a józan bajvívónak,
Célhoz érést a bölcsen futónak.”*

Várfi András
polgármester

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Egészségügyi fórum

A Városi Egészségügyi Intézmény szervezésében 2009. január 30-án, pénteken 17 órától lakossági fórum lesz, a Katona József Művelődési Központban (Gyomaendrőd, Kossuth út 9.).

Az egészségügyi dolgozókon kívül más területen tevékenykedő közalkalmazottakat, és minden érdeklődőt várunk!

A fórum felkért házigazdája Várfi András polgármester úr.

Meghívott vendégek:

Dr. Cser Ágnes jogász, az Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének Elnöke

Dr. Domokos László közigazdász, országgyűlési képviselő, Békés Megyei Képviselő-testület Elnöke

Iványi László tiszteletbeli kanonok, plébános

Sípos Tas Töhötöm református lelkész, esperes

Fő témánk: a megváltozott gazdasági helyzet, hogyan hathat a népegészségügyre?

Tisztelettel várom Önöket!

Dr. Torma Éva
igazgató főorvos

ÚJ ESPERES A SZARVASI ESPERESI KERÜLET ÉLÉN

A Szarvasi Esperesség élére Ondavay Tibor mezőtúri plébánost, pápai prelátust nevezte ki esperesnek Dr. Kiss-Rigó László megyéspüspök. Szurovecz Vince békésszentandrási plébánost, pápai káplánt kinevezte főesperesnek a Békési Főesperesség élére egyúttal megbízva őt ideiglenesen az Orosházi Esperesség esperesi teendőinek ellátásával.

Az ősz folyamán változott az esperesi kerület határa is. A Szarvasi Espereskerülethez kapcsolta a főpásztor a nagyszénási és szeghalmi plébániákat is.

MEGEMLÉKEZÉS

A Jobbik Magyarországért Mozgalom szerte az országban megemlékezést tartott a négy évvel ezelőtt tragikusan végződött kettős állampolgárságról szóló népszavazásról, amikor a magyar a magyar ellen fordult. Magyarország lakossága megtagadta az elszakított területeken élő nemzettestvéreitől a magyar állampolgárságot és ezzel megerősítette a trianoni ségyenteljes sorsdöntést. A Jobbik Magyarországért Mozgalom gyomaendrődi alapszervezete és a Magyar Gárda Mozgalom helyi képviselői valamint a tisztelt megjelentek gyertyagyújtással emlékeztek az „Újkori Gyász” napjára a Szabadság téren. A megemlékezés közlő Turi Sándor a MAGYA GÁRDA tagja kért bocsánatot a megtévesztett, magyar állampolgárok és a félrevezetett gyomaendrődiek nevében, mert sajnos Gyomaendrődön a négy évvel ezelőtt 3315 leadott érvényes szavazatokból 1851 szavazó nemmel szavazott, és a lakosság többsége nem is élt állampolgári jogával.

Író-olvasó találkozó

2008. január 30-án az OMart könyvesboltban író-olvasó találkozó lesz Valuska Sára gyomai gimnazistával. Könyve, a Frésylla már kapható. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Kis Bálint Általános Iskola tagintézménye a Százszorszép Óvoda Jótékonyági Bálja a Bowling Treff Étteremben

A tavalyi évhez hasonlóan az idén is nagyon sikeres és fergeteges hangulatú volt a november 8-án megrendezett jótékonyági bálunk. Az óvodába járó gyermekek nevében köszönjük a szülői munkaközösség és a szülők áldozatos munkáját, mellyel hozzájárultak a sikerhez.

Továbbá köszönjük mindazon vállalkozók és magánszemélyek támogatását, akik óvodavacsoránkat tombolatárggyal vagy anyagi és egyéb juttatásokkal segítették:

Bela Imréné, Berill Zálog és Ékszerüzlet, Bottlik Judit Élelmiszerbolt, Bowling Treff Étterem felszolgálói és szakácsai, CM-méterárú, Color-Shop Papírbolt, Csempe és Csillár Szalon, Csontosné Udvari Melinda, DÍADEM Gyógyszertár, Díszhal és Kisállatkereskedés, Erika fodrászat,

Farkas Máté – Gazdabolt, Flamingó Virágbolt, Földesi Zoltán, Fülöp István,

Gombkötő Csaba, Gyógyház, Határ Győző Könyvtár, Kalamáris Papírbolt, Kner Nyomda, Koloh Judit, Köszl Mónika, Lakásfelszerelés és ajándékbolt, Lehoczki József,

MÁGUS-COMP, Makra Győzőné – 300 Ft-os bolt, Margó Virágbolt, Németh Dezső, Róza Kft.,

Rozi Élelmiszerbolt, Sebők Kft., Sikér Kft., Szárított Raklap Kft.,

Tandi Gyöngyi – Tolnai Katalin- Família Üzletház, Telepolc, Tóth Imre, Tóthné Lapatinszki Zsuzsanna, Török Sándor – Euronics, Uhrin Attiláné – Ruházati bolt,

Újlaky Szabolcs – Melódia Üzletház, Várfi András, Yucca Virágbolt.

Százszorszép Óvoda Nevelőtestülete

Minden támogatóknak és segítőknak áldásos, boldog új évet kívánunk!

A Szent Imre Egyházközségért
Közhasznú Alapítvány Kuratóriuma

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

A decemberi hónap sem telt el eseménytelenül a Képviselő-testület számára, hiszen több alkalommal és két helyszínen is ülésezett. A térségi társulás együttes ülésére 2008. december 16-án került sor a Rózsakert Idősek Otthonában.

Megvitatották, majd elfogadták a társuláshoz tartozó intézmények 2008. évi költségvetésének módosítását. Erre többek között azért volt szükség, mert a pályázatokon nyert pénzüsszegek beépítésre kerültek, valamint változtak a különböző pénzalapokból meghatározott feladatra juttatott pénzeszközök költségvetései is.

Mraucsik Lajosné a Városi Gondozási Központ vezetője elkészítette és a fenntartó elé terjesztette beszámolóját a 2007/2008-as évekről.

A beszámolóból nem csak az elvégzett feladatokat ismerhettük meg, hanem betekintést engedett a jövő terveibe is.

- E szerint 2009. évtől a város 001-es körzetében (Öregszőlő körzete) és Hunya község tanyáin élő lakosok részére beindul a tanyagondnoki szolgáltatás.

- A Fő úton lévő 2. számú Idősek Klubja nem felel meg az ÁNTSZ szakhatóság elvárásainak, ezért a fenntartóval közösen keresi a megoldást egy másik épület kijelölésére.

- Tervezik az Őszikék Idősek Otthonában egy modern mosókonyha kialakítását.

- Magtárlapon lévő ingatlan reményeik szerint felújításra kerülhet pályázati pénzből a fogyatékkal élők számára.

Megvitatásra, valamint elfogadásra került az önkormányzat által fenntartott általános iskolák tanulóinak beiratáshoz elengedhetetlen körzet-határok kijelölése is. Erre azért volt szükség, mert az Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés cselekvési tervébe be kellett építeni az új körzethatárokat, amely a HHH tanulók egyenletes elosztását hivatott koordinálni az intézmények között.

2008. december 18-i ülés szokatlan módon kezdődött, mivel egy kedves meghívásnak tett eleget a Képviselő-testület. A Selyem úti óvoda vezetője, Szabó Istvánné invitálására részt vehettünk egy szívet melengető, nagycsoportos óvodások által előadott Betlehemes játékon, majd közösen meggyújtottuk az ünnepi gyertyát.

Az ivóvíz-ellátási és szennyvíz-elvezetési szolgáltatás díjának megállapításáról szóló rendelet módosítása

A Békés Megyei Vízművek Zrt. Közgyűlése elfogadta a víz és csatornadíjak 2009. évtől érvényes „Díjképzési Szabályzatát,” majd a megfelelő főrumok elé terjesztette azt.

Ennek alapján a díjak a következőképpen változnak 2009. évben

Megnevezés	2008 évi nettó díj (Ft)	2009-ben fizetendő díjak
Alapdíj		
Lakossági	520	520
Nem lakossági	787	787
Ivóvíz díj		
Hatósági	221, 80	240. 10
Önkormányzati	184, 30	198. 80
Lakossági	121, 40	129. 80
Csatorna díj		
Hatósági	247, 50	311. 10
Önkormányzati	221, 80	278, 70
lakossági	155, 10	190, 00

Három változat közül választhatott a Képviselő-testület. A lehetséges ajánlatok közül azt fogadta el, amelyik az egyenletesebb teherviselést szolgálhatja.

Települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló rendelet módosítása

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2008. január 1-től hulladékszállítási közszolgáltatást tart fenn.

Mivel a 2009. évi hulladékszállítás, valamint megsemmisítés beleköltsége is várhatóan változni fog, így a fizetendő díjtétel összege az alábbi táblázat szerint fog alakulni:

Közszolgáltatási díj január 1-től

Edényzet típusa	Közszolgáltatási díj (Ft/ürités)
80 liter	170
110, 120 liter	230
240 liter	340

Határ Győző sírjának gondozása

1994. évben Gyomaendrőd díszpolgári címet adományozott Határ Győzőnek, városunk szülöttének, majd halála után, ez év őszén a városi könyvtár felvette a nevét is. A gyomaendrődi Határ Győző Könyvtár vezetője az intézmény nevében felajánlotta, hogy vállalják Határ Győző budapesti Farkasréti temetőben lévő sírjának a felkeresését, valamint évi rendszerességgel elvégzik a sír körüli gondozási munkákat is.

Az ezzel járó költségeket a könyvtár saját költségvetésén belül gazdálkodik ki, illetve a sír-gondozási munkákat a könyvtárosok fogják elvégezni.

Katona József Művelődési Központ működtetése

Megyeriné Csapó Ildikó Kulturális Vállalkozó működteti 2009. január 31-ig a Katona József Művelődési Központot.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2009. február 1-től nem kívánja vállalkozásba kiadni sem a tevékenységet, sem az épületet, mert a következő elképzelés fogalmazódott meg annak kihasználásával kapcsolatban: Az önkormányzat költségvetési intézményként, és a városi könyvtár épületbeli áthelyezésével, de külön költségvetéssel működtetné a két intézményt. Jelenleg a művelődési házban lévő egyesületek, civil szervezetek továbbra is kapnának lehetőséget a működésre.

Az intézmény vezetőjének kinevezéséről egy későbbi időpontban születik majd döntés.

Pályázati kiírás a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatói állására

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatójának magasabb vezetői megbízása 2009. augusztus 15-én lejár. Mivel a pályázati eljárás folytatása több hónapot vesz igénybe, a Képviselő-testület kiírja a pályázatot az igazgatói állásra. A megbízás öt tanévre szól majd, 2009. augusztus 16-tól 2014. augusztus 15-ig.

Piacrendezési, mérlegelési tevékenység tartós bérbeadás útján történő üzemeltetésére benyújtott pályázatok elbírálása

Egy korábbi testületi ülés határozott a pályázat kiírásáról, mivel a jelenlegi bérlő szerződése rövidesen le fog járni. Kettő pályázat érkezett a megadott határidőre. Egyik, a jelenleg még bérelti jogviszonnyal bíró Markt Platz Egyéni Cég, illetve Oskó Sándor. A bíráló bizottság formai, illetve tartalmi hiányosságok miatt nem tudta elfogadni egyik pályázatot sem, ezért úgy határozott, hogy mindkettőt eredménytelennek nyilvánítja. Az érvényben lévő rendelet értelmében 2009. áprilisáig, (az újabb pályázat lebonyolításáig) a jelenlegi bérlő üzemeltetheti azt. A Markt Platz Egyéni Cég ügyvezetője ezekkel a feltételekkel nem tudta vállalni a működtetést arra hivatkozva, hogy a téli időszak nem jövedelmez annyit, hogy érdemes legyen az üzemeltetést folytatni. A Képviselő-testület megvitatta, majd úgy határozott, hogy a pályázat lezárásáig az önkormányzat a parkgondozással megbízott Kft.-jével fogja elvégeztetni az adódó feladatokat.

Autóbuszjárat beindításának igénye

Gyomaendrőd Nagylaposon élők részéről igényként merült fel, hogy autóbuszjárat közlekedjen a településrészek között.

Az önkormányzat megkereste az üzemeltetést végző céget, aki az alábbi ajánlatot adta:

„Minden szerdán és szombaton 11-12 óra között indítana járatokat a vasútállomásról Nagylaposra.

Vasútállomás	10: 45
Szabadság térről	10: 50
Endrőd Gazdabolt	11: 00
Nagylaposról vissza	11: 20
Endrődről MÁV Áll.	11: 40”

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a kihasználtság felmérésére próbajáratot indít. A járat költségeit egy hónapos időtartamra az üzemeltető vállalta fel.

Kistelepülésen lakók komplex népegészségügyi szűrésének elősegítésére címmel pályázat benyújtása

Az Egészségügyi Minisztérium pályázatot írt ki népegészségügyi szűrés elősegítésére. Célja: a lakossági szűrővizsgálatok arányának javítása, a vizsgálatokhoz való hozzáférés növelése. A pályázat vissza nem térítendő támogatás formájában nyerhető el. Az előkészítő munkában, (ÁNTSZ, Mammográfiai Szűrőállomás) illetve eredményes pályázat esetében a lebonyolítás megszervezésében Dr. Torma Éva főorvosasszony vállalt szerepet.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kó...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Klinghammer Miklós

áldozópap - 1888-1918

A 2008. novemberi számunkban írtunk már a Klinghammer házaspárról, akik Endrődön közkedvelt tanítók voltak. Lapzárta után fényképeket is kapunk róluk, melyeket most közzé teszünk.

Volt a családnak egy pap tagja is (egész pontosan Klinghammer Miklós és László tetvérek voltak). Miklósnak a neve ott áll az endrődi templom falán elhelyezett endrődi papok emléktábláján. Most róla emlékezünk meg.

Klinghammer Miklós 1888. november 5-én született Endrődön.

1911. június 29-én szentelik pappá.

1911. Segédlelkész Selymesilován majd Orosházán.

1912. Segédlelkész Békésszentandráson.

1913. Zilahi, majd debreceni segédlelkész.

1914. Váradolási segédlelkész.

1914 nyarán Szarvasra kerül segédlelkésznek. Itt megbetegszik, és háromhetes betegség után 1918. január 30-án meghal.

Esperesi vizit alkalmából, 1915. június 14-én ezt jegyezték le róla:

A beszédeire gondosan készül. Kötelességének készségesen eleget tesz. Papi magánélete kifogás alá nem esik. Szeret olvasni és tanulni. Főnökével szemben előzékeny. Élete egyházas.

Haláláról püspöke így emlékezett meg az Egyházmegyei Körtevélben:

„Klinghammer Miklós szarvasi segédlelkész f. évi január hó 30-án épületes megnyugvással viselt néhány heti súlyos betegségben, hagymázban, életének a 30., áldozópapságának a 7. évében a szentségek ájtatos felvétele után az igazak halálával az örök hazába költözött. Egyházmegyénk azon fiatal generációjából való volt, akiket én szenteltem Krisztus titkainak a sáfárává, megfelelt főpásztori és atyai várakozásomnak, az Úr Jézus buzgó szolgálója volt, a híven teljesített szent kötelességben találta őt a ha-

lál fullánkja, beteget vigasztalt és a jó Isten az ő önfeláldozó lelkét hívta magához.

Nagyvárad, 1918. január 30

Gróf Széchenyi Miklós püspök”

A korabeli gyászjelentésén ez áll:

A szarvasi róm. kat. hitközség és alulírottak fájdalommal tudatjuk, hogy Istennek hűséges szolgálója és a jó fiú és testvér

Klinghammer Miklós

Nagyvárad egyházmegyei áldozópap, szarvasi segédlelkész életének 30., papságának 7. évében 3 heti szenvedés után a betegek szentségével megerősítettett lelkét 1918. január 30-án de. 9 órakor Teremtőjének visszaadta.

Aki a papi méltóságra meghívta, s akinek lelkiismeretes szolgálója volt, adja meg lelkének a százszoros jutalmat, mit szolgáltnak megígért.

Földi maradványait Endrődre a szülői házhoz szállítva, a szarvasvégi temetőben fogjuk a gyászháznál február 1-én du. fél 3 órakor tartandó beszételés után földi nyugvóhelyének átadni.

Az engesztelő szentmiseáldozat Endrődön február 1-jén, Szarvason pedig 4-én de. 8 órakor lesz érette bemutatva.

Szarvas-Endrőd, 1918. január 30.

Szarvasi róm. kat. hitközség

Klinghammer Ferenc Hornok Rozália szülei

Mariska
férj. Hunya Vilmosné
Magdolna
férj. K. Katona Andorné
Róza
férj. Ugrai Józsefné
László
Szidi
Béla
testvérei

Hunya Vilmos
K. Katona Andor
Ugrai József
sógorai

Hunya Mariska
K. Katona János
K. Katona Bandi
K. Katona Feri
testvérei gyermekei

Klinghammert László és felesége, Szabó Eszter tanítók

novemberi számunkban írtunk róluk a Klinghammer házaspár címmel

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Wesselényi sportnap

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda Diáksportkörének vezetősége már 4 éve sikeresen pályázik a Wesselényi Sport Közalapítvány által kiírt pályázatra. A nyert pénzüsszegeből minden évben városi sportnapot rendez a sportegyesület. A programokat két lelkes tanító néni; Hornokné Lapatinszki Gizella és Csapóné Papp Zsuzsa szervezte meg. Erre a rendezvényre a város valamennyi általános iskolája meghívást kapott.

A Varga Lajos Városi Sportszarnokban délelőtt sorversenyekre került sor, amelyek a gyerekek ügyességét, rátermettségét, gyorsaságát tették próbára.

Ezzel párhuzamosan pedig a Liget fürdőben úszóversenyek zajlottak.

Az eredményhirdetés előtt iskolánk kiváló tornászcsapata tartott bemutatót.

Majd az alsós kisdíjak közös énekléssel és táncbemutatóval kedveskedtek a jelenlévőknek.

Később jó hangulatú tanár-diák röplabdamerkőzést láthatott a közönség. A sportnap kézilabda-merkőzésekkel zárult.

Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda sportolójának eredményei:

Versenyszámok: mellúszás 50 m, gyorsúszás 50 m
Értékelés: évfolyamonként és nemenként

Mellúszás: I. helyezettek: Ágoston Dorottya 5. b
Zrubec Réka 6. c

Tóth Ágnes 7. b
Sabján Nóra 8. b
Lapatinszki Zoltán 6. b
Tótka Sándor 8. d

II. helyezettek: Illés Veronika 5. b
Csulák Anett 6a
Orosz Evelin 7. b
Kruchió Attila 5. b
Gönczfalvi Balázs 6. c

III: helyezettek: Lakatos Nóra 5. b
Kéri Virág 8. b
Ágoston Kata 8. c
Erdei Kristóf 7. b
Gellai Tamás 8. b

Gyorsúszás: I helyezettek: Hanyecz Gitta 5.a
Csatári Zsófia 6. b
Tóth Ágnes 7. b
Kéri Virág 8. b
Kovács Krisztián 5. b
Tótka Sándor 8. d

II. helyezettek: Illés Veronika 5. b
Csulák Anett 6. a
Sabján Nóra 8. b
Csatári Bence 6. b
Erdei Kristóf 7. b
Gellai Tamás 8. b

III. helyezettek: Pápai Petra 5. b
Virág Andrea 6. c
Ágoston Kata 8. c
Lapatinszki Sándor 7. b

Kézilabda-merkőzések eredményei:

helyezett: Köröstarcsa
helyezett Gyomaendrőd – Kis Bálint Ált. Isk. és Óvoda
Dévaványa – Ványai Ambrus Általános Iskola

Gólkirálynő: Hunya Gréta / Kis Bálint Ált. Isk. és Óvoda/
Legjobb kapus: Zsilinszky Éva / Kis Bálint Ált. Isk. és Óvoda/

Ügyes kezek délutánja

A Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában már sokéves hagyományra tekint vissza az a foglalkozás, amikor a tanárok és tanítványaik együtt „ügyeskednek”, karácsonyi díszeket, ajándékokat, meglepetéseket készítenek.

Igy történt ez most is. Szébbnél szebb díszek születtek, a gyerekek ötleteinek semmi sem szabott határt. Lelkesen készítették szerteiknek a karácsonyi ajándékokat.

Az idén új „akcióval” frissítették a délutánt, a csereberével! Az elkészített tárgyakat, ajándékokat tetszés szerint egymás között elcserélhették a gyerekek!

Hagyományos ételek

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda egészségnevelési programjának november havi feladatául hagyományos ételeket kellett az osztályoknak készíteniük.

A gyerekek – osztályfőnökeik irányításával – finomabbnál finomabb ételekkel kápráztatták el az iskola tanárait és tanulóit.

Országos eredmény

Budapesten 2008. december 14-én az Arany János Országos Tanulmányi Versenyen Szonda Lili 5. b osztályos tanuló 4. helyezést ért el. Felkészítő nevelői: Gordos Zsuzsanna és Hunya Jolán tanárnők.

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Január 11-én és 25-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 16 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 16 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Adventi üzenetek

Adventben két adventi ládika utazott körbe az Egyházmegyében. Az egyes plébániákon adventi üzeneteket lehetett elhelyezni bele, a többi plébánia hívei számára.

Az egyik ládika Gyomaendrődön is járt, a Szent Gellért Iskolában. Ennek az 1. számú ládikának a tartalmát most közre adjuk kedves Olvasóinknak.

Láda 1.

Jézus Szíve Templom Békéscsaba-Erzsébethely

Az idei adventben legyen több a figyelem egymásra, minden egyes emberre, aki körülöttünk él, minden egyes családra, közösségre. Ha csak egy napra legalább, vagy csak egy órára, de forduljunk oda Istenhez, mert Ő mindennap szól hozzánk, hallgassuk az üzenetét, figyeljük szavát.

Kedves testvér, gondold végig egy napod, hogy mire és mennyi időt szánsz, majd gondold át, hogy mennyi jutott Istenre? Mennyi volt ebből a kérés és mennyi a hálaadás? Szánj időt hálaadásra, arra, hogy megköszönd a kegyelmeket, amiket kapsz, adj hálát családodért, barátaidért, a közösségért, a plébániáért és annak minden tagjáért.

Mi azt üzenjük mindenkinek, hogy imádkozunk egymásért, hogy Krisztus nyája összetartson és gyarapodjon létszámában, hitben, szeretetben, bölcsességben!

2008. november 30.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda - Gyomaendrőd

Mi azt üzenjük, és egyben kérjük kedves testvéreinket, imádkozzanak értünk magyar fiatalokért, hogy Isten szeretetében kitartó és hitben példamutató tagjai legyünk magyar egyházunknak.

Mindenkinek áldott, szép Karácsonyt!
2008. december 3.

Szarvasi plébánia

Manapság sok az anyagi lehetőségek miatt elkeseredett, panaszkodó ember, akinek az a nagy gondja, hogy alig költhet karácsonyi ajándékokra. Gyakran mi, keresztények is ebbe a hibába esünk, hogy túlságosan is előtérbe helyezzük az anyagiakat. Olyan üzenetet fogalmaznánk meg, ami ennek a hibának elkerülésére buzdít a mostani, válság sújtotta világban is, amikor sokak számára komoly gondot okoz még a mindennapi megélhetés is.

Jusson eszünkbe az az evangéliumi rész, amely így kezdődik: „Ne aggodalmaskodjatok a holnap miatt...” (Mt 6,34)

És fontoljuk meg, mire készülünk Adventben, mit - illetve Kit - várunk Karácsonykor.

Pilinszky János gondolatával toldjuk meg: „Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélyseges türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel sem kevesebb annál, amire vár.”

Szeretettel: a szarvasi hívek
2008. december 4.

Szent Márton Plébánia - Kunszentmárton

Szent Pál éve van. Egyházunkban addig nem lehet igazi Istenhez térés, megújulás, amíg a hívek egyénileg nem térnek meg, Saulhoz hasonlóan. El kell hagynunk a világias gondolkodásmódot és életvitelt. Meg kell tisztulnia egyházunknak.

Szűz Mária Medugorjében imát és böjtot sürget. Csak ez lehet az alapja a kereszténység megújulásának, amelyet a Szentlélek visz végbe.

A mi feladatunk az lehet, mint keresztelő Szent Jánosé: „Készítsétek el az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit.” (Mk 1,3)

Testvéri szeretettel: a Szeretláng közösség.

2008. december 5.

Belvárosi Nagybaldogasszony Plébánia - Csongrád

Egyházközségünk valamennyi tagja Istenről azt kéri, hogy családok békében és sze-

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. péntek:	Nagy Szent Vazul, Nazianzi Szent Gergely
4. vasárnap:	Vizkereszt
7. szerda:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
11. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
13. kedd:	Szent Hiláriusz püspök, egyháztanító
15. csütörtök:	Remete Szent Pál
17. szombat:	Szent Antal apát
18. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
20. kedd:	Boldog Özséb áldozópap
21. szerda:	Szent Agnes szűz, vértanú
22. csütörtök:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. szombat:	Szalézi Szent Ferenc püspök és egyháztanító
25. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
26. hétfő:	Szent Timóteusz és Szent Titusz püspökök
27. kedd:	Merici Szent Angéla szűz
28. szerda:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. szombat:	Bosco Szent János áldozópap

retetben tudjanak ünnepelni, észrevegyék az igazi Ajándékot. Ő adjon erőt, hogy ne csak ünnepeljen, hanem ünnepelni is tudjunk. Megszülessen városainkban, családjainkban, szívünkben.

Adjon mindnyájunknak érző szívet, hogy élni, éltetni és munkálkodni tudjunk az Urért, mert mi új eget és új földet várunk!

Janos Zoltán plébános

2008. december 6.

Szentesi Plébániákról Advent II. vasárnapján

Istenem a kirakatok is most már karácsonyt hirdetnek. Szinte kiabálnak, de nem imádkoznak és nem Téged várnak.

Uram Jézusom, mi csak Téged várunk. Add, hogy lelkünk ne istálló legyen, amit neked felkínálunk, Szeretet legyen a meghívásom, bűnbánatom a takarításom, imádság a társalgásom. Mindennap másképpen várlak, de mindenkinben Téged akarlak látni.

Nyisd meg szívünket, hogy felragyogó örömet megtapasztalhassuk lelkünkben.

A szentesi hívek

2008.12.07.

Hódmezővásárhelyi Plébániák

Az adventi idő alkalmat ad arra, hogy felvigyünk a körülöttünk lévő világra, amely nem mindig fájdalom és zökkenőmentes. Mária és József is fájdalmak közepette készültek Jézus születésére, mégis a nehézségekben megmaradtak ők ketten, egymás iránti szeretetben. Tették a dolgukat, amire Isten elhívta őket. Ha nehézségek idején a családban és közösségeinkben megmaradunk egymás iránti türelemben, erőt nyerünk és meg tudjuk oldani azokat. Kérjük és kívánjuk az egyházközségeinkben élők számára, hogy lélekben megújulva, őszinte szeretettel, odafigyelve tudjunk közeledni egymáshoz ebben a szép, de nehézségekkel teli időszakban is.

A vásárhelyi és székkutasi hívek István,
Béla, Lajos és Vilmos atyákkal
2008. december 8.

Orosházi Plébánia

Az adventi készülétek karácsonykor teljesebb be, amikor az Isten egyetlen Fiát aján-dékozza a bűnös, problémákkal teli világnak!

Wass Albert versét idézve szeretnénk megfogalmazni üzenetünket, és kívánságainkat az adventi időben karácsonyra várva!

Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön, jön az égből
Isten szekere a mese!

Karácsony készül emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Süroljátok fel lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek,
hogyan emberek lehessetek!

Vigyázzatok! Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
titeket keres a szeme!

Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekere megkeresni.
Ünnepelőbe elébe menni,
mesék tavában megferedni
s mesék tavában mélyen, mélyen
ezt a világot elfeledni.

Mert rút a világ, fekete.
Vak gyűlölettől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig nem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már isten szekere.

Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükröt nyújt felénk,
mesetükröt, a keze.

Szent tükrébe végre egyszer
Pillantsatok tiszta szemmel,

tiszta szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel
telve vagytok szeretettel...!

Tagadjátok...? Restellitek...?
Elfordulnak fejeitek...?
Megvakultak szeméitek...?
Szépségtetek, jóságtokat
nem érzitek, nem hiszitek...?
Csillaggyertyák fénye mellett
Isten elé nem vizitek...?

Akkor bizony rútak vagytok,
szegények és vakok vagytok,
ha szépek lenni nem akartok.
De még így is, szegényen is,
rútan, vakon, mégis, mégis
Isten gyermekei vagytok!

Rátok süti fényes szemét,
elindítja fénysekerét,
jó emberek játékszerét.
Milyen kár, hogy áldó kezét
nem érzitek, nem nézitek
s nem hiszitek már a mesét.

A rút világnak gondja van,
minden embernek gondja van,
a sok angyalnak is gondja van
s az Istennek is gondja van,
mert mindenekre gondja van.
S így múlik el a szép s a jó
az ember mellől, nyomtalan.

(Wass Albert – Karácsonyi versek II)

Szent Imre Plébánia - Kunágota

Mi itt Kunagótán emlékeinkkel készü-lünk az ünnepre. A legutóbbi advent óta Isten sokmindennel gazdagította életünket, sok imára választott, növelve hitünket, erősít-ve reményünket. Ezeket a megtapasztalásokat megköszönve töltjük az adventet, tudatosítva, hogy Annak születésnapját készülünk megülni, Aki ezt a gazdagságot a szívünkbe helyezte. Így lesz egészen személyes az adventi ké-szület és új a Karácsony ünnepe.

Adjon Isten nekünk éber emlékezetet, hogy köztünk, bennünk való munkálkodása ne legyen észrevétlen, hanem felismerve keze nyomát, új hála keljen szívünkben, s ez az ér-zés tegye még békésebbé, boldogabbá a Kará-csonyt az Egyházmegye minden ünneplő kö-zössége, lakója számára!

Kunágotai hívek

2008. december 8. - Szeplőtelen Foganta-tás ünnepe

Adventi üzenet: Újkigyósi Plébánia

Karácsony ünnepe felé haladva, amellet, hogy külsőleg készülünk a nagy ünnepre, lel-kileg is igyekeznünk kell készülni. Az aláb-bi kis vers találon magába foglalja, hogy ad-venti készülétek hogyan válhat építővé, iga-zívá: a bűnbánat által, az isteni Gondvise-lésbe vetett bizalom által, - s legfőképp az ál-tal, ha lelkünk ténylegesen vágódik az Isten után, - aki a Betlehemi gyermek alakjában ér-kezik közénk.

Minden advent
Úrögdi Ferenc

Minden advent kegyelem:
vétkem jóvátehetem.
Minden advent vigalom:
Isten Úr a viharon!
Minden advent érkezés:
átölel egy drága kéz!
Minden advent alkalom:
győzhetsz saját magadon!
Minden advent ítélet:
igy kellene – s így élek!
Minden advent remegés:
Isten felé epedés!
Minden advent ima is:
Uram, fogadj be ma is!

Egyházmegyénk minden papja és hive számára kívánjuk, hogy mindezek által ben-sőséges, meghitt Advent és békés, áldott Kará-csony legyen osztályrészüik!

Az újkigyósiak

Gyulai Plébánia

„Az egyházi év –híven isteni tartalmához – nem egyszerű utánzata a természet gyönyör-ű körforgásának, hanem előképe a tiszta sze-retetbe öltözött új teremtnékné, kifejezője az isteni megtestesülés véghetetlen intimitásá-

nak.”

Pilinszky János szavaival kívánunk min-den – Krisztus végső eljövételében hívő – ke-resztény közösségnek, megtisztító, hajna-li fényrel reményt keltő, áldott ünnepvárás!

Betyó Bence 6. osztályos tanuló üzenete

(Karácsonyi János

Katolikus Általános Iskola, Gyula)

Uruk, várunk rád!
Életünk üres nélkülöd.
Önmagunk nem tudjuk gazdaggá tenni sem a világot, sem önmagunkat.
Jöjj Uruk,
és töltsd be ürességünket:
jöjj emelj föl minket,
reménytelenségünket oszlasd el,
fáradtságunkban adj erőt,
bizonytalanságunkban adj célt nekünk!
Sötétségünkben ragyogj föl,
add, hogy megláthassuk fényességedet,
add, hogy életünk megújuljon
és igaz emberekként szolgálhassunk Téged!
Uruk, várunk rád!
Eljöveteled fényt hoz a világnak.
Rajtad keresztül megismerhetjük az Istent,
általad testvérnek fogadhatunk el minden embert.
Életünk várokozásának végén
ragyogj fel nekünk, Uruk!
Jöjj el Uruk, Jézus!

Adventi üzenete a számomra a szeretet-ben növekedni, minél jobban megismerni Isten-t, és keresni, várokozni eljövételére és szol-gálni Őt.

Betyó Bence, Gyula

2008. december 12.

Páduai Szent Antal Békéscsabai Belvárosi Plébánia

Mit jelent ajándékozni?
Adni valamit, tanújelét adni, hogy áldoza-tomra méltó az a másik.
Uram! Bocsájtss meg, hogy a mi karácso-nyunk ajándékaik csere-beréje, és szűnkbe sem jut a Te ajándékok: a Fiaid.
Uram! Adj nekünk keskeny ösvényt, hogy mi, az Egyház tagjai összekapaszkodva egyre közelebb érjünk Hozzád.

„Szeretet áradjon köztünk, Szeretet gyűl-jon bennünk, Szeretet töltsön el minket, add ezt nekünk Uruk. Had legyünk testvéri szív-vel mindnyájan egyek Benned!”

Tótkomlós – Szent István plébánia

IZA JÁS 7 11-14.

Acházna szól az Úr: „Kérj jelet Istentől!” „Nem kérek”. - volt a válasz. Izajás mondja: „Istentől jön a jel”.

Mi kérjünk, és kérünk, Imádkozunk Istenhez hazánkért és vezetődért, mert most is Istentől jön a megoldás.

Ajándék a hunyai egyházközségnek

Tímár Elek monori lakos, volt hunyai hí-vünk, a hunyai egyházközségnek ajándékoz-ta hunyai szántóföldjét.

Köszönjük, Isten fizessen meg minden jótéteményt!

Szentelek élete

As oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT FÁBIÁN pápa

Ünnep: január 20.
+Róma, 250. január 20.

236-ban a vértanú Anterus pápa utódaiként került Péter székére. A római egyház papja volt, a hagyomány szerint Rómában is született. Korán kitűnt a vértanúk iránti tiszteletével és a katakombák körüli szolgálataival. Nem egy vértanút ő temetett el.

Cézár a i Euszébiosz beszéli el, hogyan történt Fábían megválasztása. Anterus halála után összegyűltek a rómaiak, hogy pápát válasszanak, de

nem találtak alkalmas embert. Fábían pap a barátaival vidékről tért haza, s amikor megtudta, hogy éppen választás van, bement a gyűlésre. Korábban senki nem gondolt arra, hogy ő legyen a pápa, mikor azonban elvegyült a választók között, hirtelen egy galamb szállt le és a fejére telepedt. A jelenlévők isteni jelként fogadták, és megválasztották pápának.

Pápasága az üldözések közti, aránylag békés időszakra esett. Így nyílt alkalma arra, hogy megszervezze a római egyház közigazgatását. A politikailag tizennégy kerületre tagolt várost Fábían pápa hét egyházi kerületre osztotta, s mindegyik élére egy fődiakónust állított, akiknek a hívek gondozására kellett felügyelniük. A betegek, özvegyek és árvák gondozása, a temetők és a liturgiával kapcsolatos teendők tartoztak hozzájuk. Külön figyelmet szentelt a katakombáknak: sok vértanú sírját rendbe hozatta.

Az afrikai egyház vitáiba is beleavatkozott annyiban, hogy az eretnokségbe tévedt Privatus püspököt megfosztotta hivatalától. Egy zsinatot is összehívott, amely ítélkezett Origenész művei felett.

A hagyomány azt mondja, hogy ő hozatta Rómába Szardínia szigetéről Pontianus pápa maradványait, és Gallia első hét térítő püspökét szintén ő indította útnak.

Lehet, hogy a hagyomány adatai nem egészen pontosak, annyi azonban kétségtelen, hogy Decius császár nem nézte jó szemmel a tevékeny és építő pápát. Szent Ciprián szerint egyszer kijelentette, hogy szívesebben látna a birodalom területén egy trónkövetelő vetélytársat, mint Rómában Fábían püspököt. Valóban elhangzott-e ez a kijelentés, nem tudjuk, de hogy a császárnak útjában volt, abból is látszik, hogy a 250-ben kiadott üldözési rendelet első áldozatai között Fábían pápa is vértanú lett.

Január 20-án ölték meg, és a Callistus - katakombában temették el. 1969-ig együtt ünnepeltük Szent Sebestyén vértanúval, mivel azonban az ősi liturgiák könyvein külön orációval emlékeznek rájuk, 1969 óta ismét külön van az ünnepük.

A római keresztények, élükön Fábían pápával ilyen levelet küldtek Karthágóba, ahol Szent Ciprián volt a püs-

pök: „Az egyház szilárdan áll a hitben, jóllehet néhányan félelmükben - előkelőségüket féltve vagy egyszerűen emberi okok miatt - meginogtak. Elkülönültek tőlünk, de mi nem hagytuk magukra, hanem arra intjük és buzdítjuk őket, hogy tartsanak bünbánatot, s így bocsánatot nyerhetnek Tőle, aki ezt adhatja. Nem akarjuk, hogy általunk is elhagyatva még rosszabbá váljanak. Lássátok tehát, testvérek, hogy nektek is így kell tennetek. Ha meginogván meg is tagadják némelyek a hitüket, buzdítástokkal térítsétek meg őket, hogy ha újra vallatásra fogják őket, megvallják hitüket... Üdvözetüket küldik a bilincsből lévő testvérek és papok, s az egész egyház, mely aggódva törődik mindazokkal, akik segítségül hívják az Úr nevét. De kérjük, ti is emlékezzetek meg rólunk.”

Mikor pedig Ciprián püspök híret vette, hogy Fábían vértanú lett, így írt a rómaiaknak: „Amikor bizonytalan hírek jártak felénk jó társam (Fábían pápa) elköltözéséről, és a hallottakról nem lehetett megbizonyosodni, Crementius diakónus meghozta leveleteket, melyben elmondátok dicsőséges halálát. Olvasván nagy öröm töltött el, hogy jó kormányzását ilyen dicsőséges vég koronázta meg. Annak is örvendek, hogy emlékezetét ily jeles tanúsággal vesztetek körül, s így általatok mi is példát kapunk a hitben és az erényekben. Mert amennyire veszedelmes és káros követői számára az előljáró bukása, oly hasznos és üdvös, ha egy püspök a hitbeli szilárdság példáját adja testvéreinek.”

NARANCS

ZULAI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

BUTIK	KILÓS
Krém és vállfázva darabonként árazva	Árésős rendszerben
Női-, férfi-, gyermekruhák	Hétfő - 1400 Ft/kg
Pulóverek, Nadrágok	Kedd - 1200 Ft/kg
Kabátok	Szerda - 1000 Ft/kg
Táskák, cipők	Csütörtök - 800 Ft/kg
Plüss játékok	Péntek - 600 Ft/kg
Napi feltöltéssel	Szombat - 400 Ft/kg
Hétfőre teljes árucseré	
Endrőd Fő út - Mikes út sarok	
Nyitva tartás:	
Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig	
Szombat: 8.30-12.00-ig	

HÍREK A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA ÉLETÉBŐL

Reneszánsz hónap iskolánkban

2008 a reneszánsz éve. A XV. század elején új művészeti stílus indult útjára Firenzéből. A reneszánsz jelentése: újjászületés. A felsősök történelemórán, rajzórán hallottak már a korról, voltak ismereteik. Nekünk alsósoknak el kellett gondolkoznunk, vajon hogyan közelítsünk a reneszánszhoz. Mátyás király volt az, kinek nevét minden osztályban hallották már a gyerekek. A reneszánsz hazánkban Mátyás udvarában honosodott meg. A reneszánsz művészetet a király minden területen támogatta.

Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszonytól olyan feladatokat kaptak a gyermekek, amelyek szorosan kapcsolódtak az uralkodóhoz.

Három területen lehetett a meghirdetett versenyre jelentkezni.

1. Reneszánsz kori vár tervezése, építése papírból, vagy bármilyen más anyagból.

2. Részlet rajzolása egy Mátyás mondából.

3. Monda előadása, melynek a király a főszereplője.

A várépítés minden osztály fantáziáját megmozgatta. Nagy buzgalommal folyt a munka a rajzórakon és a délutáni foglalkozásokon. Mind a négy vár nagyon jól sikerült, így az osztályok egy-egy társasjátékot kaptak kitarató munkájukért.

A sok esztétikusan elkészített rajz közül nehéz volt a zsűrinek választani. Külön értékelték az 1-2. osztályosok munkáit. A következő tanulók rajzai tetszettek legjobban a zsűritagoknak.

1-2. osztály

1. helyezett: Fasola Martin

2. Kereki László

3. Bene Boglárka

3-4. osztály

1. helyezett: Szurovecz Erik

2. Gellai Bernadett

3. Kmetykó Csaba

Forgács Laura

Külön díjat kapott Oláh Evelin és Dajkó Adrienn közös munkája.

A Mátyás mondák elmondása előtt nagy volt az izgalom a mesélő gyerekek között. Mindannyian szinte hibátlanul megtanulták a mondákat, bátran kiálltak a közönség és a zsűri elé.

Lukács László igazgató úr, Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszony valamint két szülő - Giriczné Farkas Judit és Gellai Andrea - voltak a zsűritagok, akiknek feladták a leckét a szereplők. A nagyon szoros versenyben a következőképpen alakult a sorrend.

1-2. osztályosok

1. helyezett: Neibort Tibor

2. Bene Boglárka

3. Giricz Bettina

Csernyeczki Liliána

3-4. osztályosok

1. helyezett: Dajkó Adrienn

2. Oláh Evelin

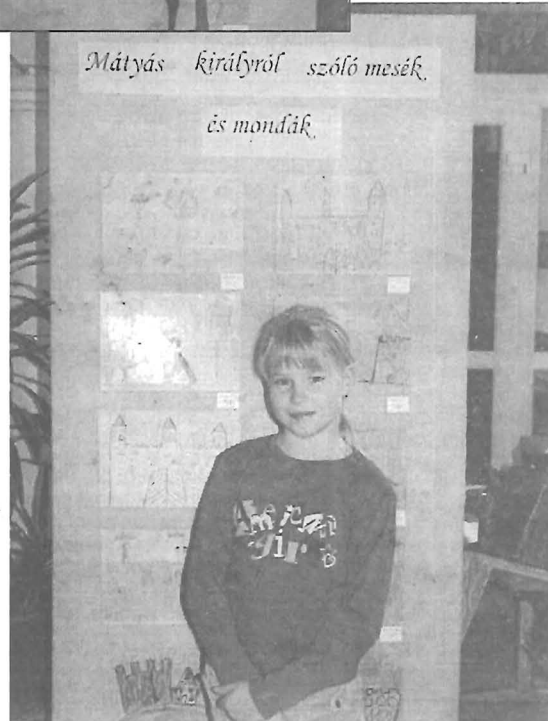
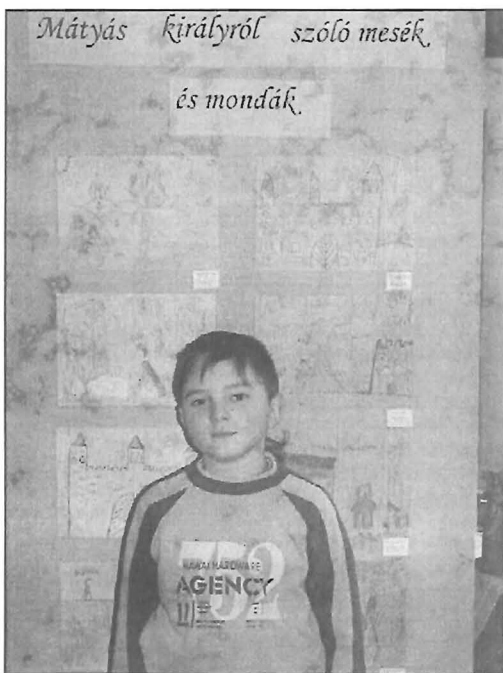
3. Vági Kíra

Mivel a várépítésbe szinte minden gyermek, a rajzolásba és mesélésbe 35- 40 alsós nevezett be, a reneszánsz hónap meghirdetése sikeres volt iskolánkban.

2008. december 2.

Molnárné Majoros Katalin

Iskolánk angoltanuló gyermekei közül tizenhárman jelentkeztek a MOZAIK négy fordulós tanulmányi versenyére, melynek első fordulóján mindnyájan sikeresen továbbjutottak.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

A hunyai versfaragó III. (Kakas bácsi nótái)

A hunyai öreg temetőben megtaláltam sírját: „Kovács Johakim élt kilencven évet”. Élete alkonyán már a II. Világháború után keletkezett a traktor című nótája.

„Az oroszok bejövetele után írta azt Kakas bácsi, már szövetkezet volt. Mert nem értették akkor az emberek ezt a változást, mint ahogy mondja is, hogy a traktor nem trágyazza a földet.”

„A traktor

Dallam: Juhászlegény, szegény juhászlegény...

Egy öreg ló felsóhajt magába,
Mért nem fognak minket most a hámba,
Itt a szántás, vetésnek ideje,
Mégse fognak minket az ekébe.

Ott egy ember felült az ekére,
Se ostor, se gyepelő nincs kezébe,
Egy kereket forgat erre, arra,
Utána meg hasad a barázda.

Ló barátim már régen hallottam,
Még akkor két éves csikó voltam,
Hogy valami traktort készítenek,
Ezután azzal szántják a földet.

Itt a traktor-szánt már minden felé,
A ló értéke halad lefelé,
Soh se lesz már nekünk becsületünk,
Akár mennyi kukoricát eszünk.

Mert a gazdák már úgy gondolkoznak,
Had pihenjenek ezek a lovak,
Etessétek, hizlaljátok jól meg,
Majd a virsli úgy fizet érte meg.

Ló barátim mi lesz akkor vélünk,
Ha ilyen sok kukoricát eszünk,
Dísznó módra hizlalnak bennünket,
Aztán eladnak a virslinek.

Bőrünket viszik majd a bőrgyárba,
Had legyen a parasztnak csizmája,
A húsunkból virsli készítenek,
Amit Pesten az urak megesznek.

Csontunkat a cukorgyárba viszik,
Abból a finom cukrot készítik,
A Hangyákba szerte-széjjel hordják,
Es a kisasszonyok szopogatják.

Farkunk meg a kefégyárba kerül,
Abból meszelő és kefe készül,
A gyomrunkból hurkát készítenek,
Amit majd a proletárok esznek.

Ló barátim az-az egy vígasztal,
Útszéli ároknál szebb az asztal,
Mert a virsli az asztalra kerül,
A cukor meg a teába merül.

De ezelőtt, ha egy ló megdöglött,
Azzal tovább senki sem törődött,
A tetemét lökték az árokba,
Juhászputyáknak lett martaléka.

Gazdám mi lesz, ha elkopik csizmád,
Traktor bőrből nem csinálnak csizmát,
Mi lesz veled, üssön meg a guta,
Mezítláb jársz, mint a többi kutyá.

A virsliből te úgy sem ehetel,
Mert olyan helyre te nem mehetel,
Mert ahol a virsliket fogyasztják,
Parasztot onnan könnyen kidobják.

A cukor meg nem parasztnak való,
Néked az avas szalonna is jó,
Hisz te úgy sem szereted a cukrot,
Edd meg te a tehén hulladékot.

Szobádat sem tudod kimeszselni,
Mert meszelőt sehol nem fogsz kapni,
Hisz a traktornak csak addig lesz farka,
Még a sofőr oda fönn ül rajta.

Nem mondom a hurkából ehetel,
De azért te nagyon megfizetel,
Ha nem fizetsz, nem eszel ló hurkát,
Edd meg hát a hibás disznó orrát.

Hozzad fordulok most kedves gazdám,
Örökségül fogadd a tarisznyám,
A traktoron használd a szemedre,
A barázdát jobban látod vele.

Már engemet tovább nem kínozol,
Mert ezután csak traktorral szántol,
Szamarat vegyél majd a vásárba,
Mert számárnak számár a barátja.”

Összegezve: A hírversfaragók, históriások, népi költők környezetük színes egyéniségei. Legendás alakok az általában nincstelen, szegény sorsú nótafák, kocsmai muzikusok vagy valamilyen testi fogyatékkal a falu jóindulatából élő mesemondók, rímfaragók. A korszak naív művészei a szó legtisztább értelmében. Kodályt idézve: „A művész nem él légűres térben, hanem emberek társaságában. Azt érzi, gondolja, amit milliók, neki csak jobban sikerül kifejeznie... Mindentűnt van egy-két vezető énekes, nótafa, akit egy sereg utazó követ. Eltanulják dalait, előadásmódját, esetleg modorosságait.”¹²

A folklórkutatás periferiáján lévő témába, a XX. században megjelenő félnépi rímfaragók körébe is érdemes bepillantnunk. A XX. század közepén a paraszti társadalom dekadenciába kényszerül. A „trianoni sokk”, a változó életvitel, a bomló falusi társadalom és a modernitás félelemmel és visszás érzésekkel tölti el a „falusi népet”. Ennek az érzésnek a hiteles tükörképét találjuk a falusi rímfaragók, nótákat fabrikáló kocsmai zenészek repertoárjában. Kakas bácsi Hunyán, Bálint István Endrődön, Kádár Ferenc Dévaványán, hogy csak a legismertebbeket említssem; a dalok, mesék, balladák kifogyhatatlan kútforrások, ki-ki tehetségéhez mérten. Ma is élnek közöttünk kortársaik, akik a község érzékeny rezdüléseit kifejezik egy-egy anekdotával, adomával, pár soros gúnydallal.

Felhasznált irodalom:

- Beck Zoltán: Népszokások Békés megyében 1974. Békéscsaba, 105-112.p.
Endrőd, Szent Imre Plébánia, Születési anyakönyve (Baptisatorum), 1860.
Endrőd, Szent Imre Plébánia, Egybekeltek anyakönyve, 1928. 25.p.
Fasang Árpád: Bartók Béla Békés megyei gyűjtései 1981. Sarkad,
Fasang Árpád: Bartók Béla Békés megyei gyűjtése. In: Csende Béla szerk. A népdalkutató Bartók Béla 1981. Békéscsaba, 32.p.
Goda Jánosné közlése 2005.
Katona Imre: A folklór és folklorisztika általános problémái. In: Voigt Vilmos szerk. A magyar folklór 1998. Budapest, 24-25. p.
Kodály Zoltán: A zene mindenkié 1975. Budapest, 169-170. p.
Szonda István: Egy endrődi ballada története Szujó Vince közlése 2005.
Timár Endréné közlése 2005.
Uhrin Lajos közlése 2005.
Voigt Vilmos: Egyéniségkutatás (szócikk) In: Ortutay Gyula szerk. Magyar Néprajzi Lexikon 1977. Budapest

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XVI. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. január

januári melléklet - a Templárius Alapítvány támogatásával

Adományozás napja - Kárpátalja - Gyomaendrőd, 2008.

ÖSSZEFOGÁS A CSALÁDOKÉRT

Advent van. A csodára, a Megváltó megszületésére várakozunk. Isten karácsonykor olyan ajándékot adott az embernek, a bűnös világnak, amit soha meg nem tudunk köszönni: Fiú született a megváltásunkra. Aki magára vette a mi bűneinket, keresztthalált szenvedett azért, hogy aki hiszen Őbenne, örök élete legyen. Jézus ott, a keresztfán is azokért imádkozott, akik vétkeztek: „Atyám! Bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek.” (Lukács 23,34) Ő a legnagyobb jót tette velünk: életét adta a mi üdvösségünkért. Mi kicsik vagyunk ilyen áldozatvállalásra. De hálából valamennyien gyakorolhatjuk a jótéteményt. S hogy sokan képesek is erre, annak ékes bizonyítéka a december 11-én megtartott Adományozás napja rendezvény, melyet az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület szervezett meg Beregszászon.

Az Adományozás napja egyébként hét évvel ezelőtt a Templomos Lovagrend kezdeményezésére indult el Magyarországon. S mint a Vérke-parti városban rendezett alkalmon részt vevő Ungvályi János, az Adományozás napja egyik kezdeményezője, és Szivák János, az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület elnöke hangsúlyozta, Isten akaratából indították útjára ezt az akciót, s hogy ez tovább éljen, fennmaradjon, engedjük, hogy Isten akaratára és áldására érvényesüljön tudjon az életünkben. Fogjunk össze mindannyian annak érdekében, hogy szebbé, boldogabbá tegyük a körülöttünk élők életét. Ezért imádkozott nyitó áhitatában Pocsai Vince református lelkész is.

Es az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület ezúttal összefogásból, szervezőkészégből kitűnőre vizsgázott. Álljon itt azok neve, akik időt, energiát nem sajnálva fáradoztak azért, hogy megszervezzék ezt az alkalmat: Szivák János elnök, Petei Judit és Biró Erzsébet alelnökök, Orosz Rita, Popovics Márta, Szűcs Béla, Pocsai Vince elnökségi tagok, a Derceni Református Egyház önkéntes tüzeltői Zsukovszky Miklós tiszteletes vezetésével. És ezúton is mondjunk köszönetet valamennyi támogatóknak, különösképpen a Dorcas Segélyszervezetnek, a Magyar Református Szeretetszolgálatnak, az Összefogás a Magyar Családokért, Országos Egyesületének, a Beregszászi Főiskolának, a Mikeland vállalatnak, és minden jó szándékú embernek, akik nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy gazdag ajándékaikkal közel félezer kárpátaljai családnak tegyék szebbé a karácsonyát.

A szervezők a december 11-i Adományozás napja alkalmából olyan gyerekeket hívtak meg a megyéből a Beregszászi Művelődési Házba, akiknek nehezebb sors jutott, akik hátrányos helyzetben élnek, akik olyan sokgyerm-

Az Európai Adományozás Napja kezdeményezése

Az európaiak évszázadokig éltek úgy, hogy az állam nem, vagy alig játszott szerepet a szociális ellátásban. Az öregekről, betegekről való gondoskodás főleg a családokra hárult, a szegényekről az egyház gondoskodott, s ezen tevékenységét jórészt nagylelkű adományozók tették lehetővé.

Az elmúlt évszázadokban azután – részben az erőteljes szekularizáció kapcsán – az állami szerepvállalás megnövekedett, s mára majdnem kizárólagossá vált. Európa tehető polgárai is joggal gondolhatták, hogy embertársaik iránti kötelességüket az adózással teljesítik. Mára azonban eljutottunk oda, hogy az állam már képtelen a megnövekedett feladatok ellátására, illetve ezek érdekében oly sok adóterhet kell kivetnie, hogy ezzel a gazdaság versenyképességét jelentősen rontja. A szűkülő szociális ellátások és a jelentős munkanélküliség valamint egyéb problémák miatt növekszik a szegénység. Ugyanakkor egyre több civil kezdeményezés fordul a szegények, a hajléktalanok a szenvedélybetegek, az árvák és egyéb rászoruló felé. E szervezetek vékonyka állami támogatást kapnak, tagdíjából és adományokból teremtik elő tevékenységük anyagi alapjait.

Ismét szükség van tehát arra, hogy a társadalomban felébredjen a szolidaritás és az egymás iránti felelősség.

Kérdezem tehát a Bizottságot, lát-e lehetőséget, illetve kész-e kezdeményezni, hogy legyen egy Európai Adományozás Napja, amely nap segítené a társadalmi tudat ilyen irányú alakulását. Nemrégiben Szent Erzsébetről emlékeztek meg világszerte, s kiderült, emléke és példája az évszázadok múlásával sem halványodott el az európaiak tudatában. Eként november 19-e alkalmasnak látszana erre a célra, de ugyanígy a Karácsony előtti valamelyik vasárnap is.

kes családok tagjai, ahol nem jut mindenki cipőjébe Mikulás-csomag, s a karácsonyfa alatt sem találnak ajándékokat. Ez alkalommal viszont nem csupán édesség-, játék- és élelmiszersomag várta őket, de igen kedves műsor is, melyet Hidvégi Krisztina, a Duna TV munkatársa vezetett. Felejtethetetlen élményt szerzett gyermekműsorával az Eszményi Viktória és Heilig Gábor házaspár, akik közismert dalaikkal közös éneklésre invitálták a gyermekeket. S a nézők közül igen sok bátor vállalkozó akadt, akik felkérésre részt vettek a produkcióban: mindenki szívébe belopta magát például Danika, aki Eszményi Viktória mellett a cirkuszi porondmester szerepét játszotta igen bátran, vagy Bianka, aki a Budapestről érkezett Lali bohócnak segédkezett a bűvészműtatványoknál. Egyébként a bohócok nagyszerű hangulatot varázsoltak a terembe ezúttal is: itt együtt dobtant a gyermekszív az ügyetlenkedő, a mindent felvállaló vagy okoskodó bohóccal, a Gyermekországot színpadra varázsoló Eszményi-Heilig énekespárossal, illetve a Kijevből érkezett Gricenko Ágnessel, aki csodálatos hangjával bővölte el a nagyerdeműt. Az előadók az ajándékok mellé örök élményt szereztek ezeknek a gyerekeknek.

De a felnőttek sem maradtak ki az ünneplésből. Merthogy rájuk pedig – az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület és a Zenés Színjátszószánkúrt Művészpatroló Alapítvány szervezésében, jótékonyági est keretében – egy csodálatos operett-műsor várt. Kálmán Imre itt felcsendülő melódiái ezúttal is melegséget vittek a közönség szívébe. Remélhetőleg ez az alkalom sokakat arra is indított, hogy adományával támogassa a nehezebb sorban élő családokat.

Köszönet a szervezőknek, az adományozóknak, a támogatóknak, az előadóknak, a résztvevőknek! Valamennyiüknek Istentől megáldott békés karácsonyt és boldog új évet kívánunk!

Marton Erzsébet

Forrás: <http://www.karpatinfo.net/article82287.html>

Adományozás napja - Beregszász

2008. december 11-ére meghívást kaptunk az Adományozás napjára Beregszászra a Templomos Lovagrend jóvoltából. Kicsit szorongva, de annál nagyobb örömmel csomagoltuk az AJÁNDÉKOKAT, hogy igazán eleget tegyünk e felkérésnek, és megfeleljünk az elvárásnak, amire vállalkoztunk. S mentünk Beregszászra Advent második hetében feltöltözve szeretettel, és adtuk át csekély adományunkat, ami az ottani árvaház karácsonyfája alá került és gazdagította az ünnepet. Jövőre többet gyűjtünk, és nagyobb létszámmal veszünk részt az adakozás ünnepén. Nagyon fontos számunkra, hogy segítsünk, de ezt szívvel-lélekkel tegyük és ne számalommal. A fizikai szegénység fájdalmas, de ha méltósággal, szeretettel, empátiával kezeljük és nem felsőbbrendűségi allúrként teszünk, akkor egy szép gesztus és örvendezve, együtt tudunk ünnepelni országhatáron kívül élő testvéreinkkel. Közöttük ülve átértéztük a várakozás igazán tiszta örömét, és szívből jövő kitörő tapsukkal együtt csaptuk össze tenyerünket az előadások közben. Nagyon boldog vagyok - és nyugodtan mondhatom -, vagyunk, hogy részt vehettünk ezen az ünnepeken. Megtiszteltetve érezzük magunkat, és nagy tervekkel jöttünk vissza, hogy jövőre még többet adhasunk.

Tisztelettel:

ty. Császárné vitéz, dáma Fekete Marianna
főszéktartó tkp

Köszöntés

Exelenciás Hölgyeim és Uraim!

Amikor Vésztőn voltam, elhatároztam, hogy ha ebből a nagyon nehéz gyermekkorból egyszer kikerülök, hogy segíteni fogok másokon, segítek azokon a gyermekeken, akik nélkülöznek és szenvednek. Istennek hála, hét évvel ezelőtt megadtam, hogy a Templomos Lovagrend részéről sok szervezettel elindítottunk egy adakozási mozgalmat „Segítsünk a rászoruló gyermekeken” névvel Gyomaendrődön. Mára már nemzetközivé válhatott sok jó ember összefogásának köszönhetően. Az ide, első nemzetközi adakozásunkra kerestük nagyon sokáig helyet. Az ősz folyamán Szivák János úrral egy telefonbeszélgetésből kiderült, hogy Kárpátaljára készülnek adományt hozni, de még sok nyitott kérdés maradt hátra. Ekkor értettem meg Isten akaratát és üzenetét, hogy nekünk is most ide kell jönnünk. SIKERÜLT. Még volt egy nagyon érdekes dolog, ami megintcsak jel volt, és el kell mondanom: egy színházrendező személyesen felkeresett az ősz folyamán, akit Pitti Katalin művésznő jóvoltából ismerhettem meg. Ő Hídvégi Miklós volt. Elmondta, hogy segíteni akar mindabban, amit csinálunk, majd pedig tovább utazott Vésztőre. Nincsenek véletlenek. Ez is Isten akarat volt. Én most megköszönöm az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület vezetésének és minden egyes önkéntesének azt a hihetetlen nagy munkát, amit az ADOMÁNYOZÁS NAPJÁÉRT tettek Kárpátalján. Köszönöm azoknak, akik a helyet és a lehetőségeket biztosították Beregszászon. A Főkonzulátusnak azt a humánus és baráti kapcsolatot, amit végig tanúsítottak és tettek. Azt a sok adakozót és nemes lelkű felajánlót, akik önzetlenül adományoztak, és természetesen Önöknek, akik ma eljöttek, hogy segítsenek és azért is, hogy jól szórakozzanak. A templomosok jelmondatával szeretném megköszönni MINDENKINEK, akik bármilyen módon tettek a mai napért, és üzenjük az Európai Uniónak és más országoknak, hogy segítsenek és csatlakozzanak Hozzánk, és valóban legyen egy évben egy olyan nap, amikor a rászoruló gyermekekre gondolunk és összefogással segítünk. Ez az Adományozás napja. Természetesen Gyomaendrődön december 19-én beteg gyermeket nevelő családokra gondolunk, ahová várjuk Önöket.

A jelmondat előbb latinul, majd magyarul:

Non nobis Domine, non nobis sed Nomini, Tuo da Gloriam. Ne nekünk Uram, ne nekünk, a Te nevédek szerezz dicsőséget. Köszönjük.

Fr. Ungvályi János kommandátor

Gyomaendrőd, 2008. december 11.

EURÓPAI ADOMÁNYOZÁS NAPJA - 2008. DECEMBER 11. BEREGSZÁSZ

Köszönjük Kárpátalja lakosságának és segítőinek

Az Európai Adományozás Napját ebben az esztendőben hosszú gondolkodás után Kárpátaljára vittük el. Olyan helyet kerestünk, ahol ma Európában a legnagyobb a szegénység. Úgy gondolom, hogy olyan segítő emberekre és szervezőkre találtunk, akik a 7 éves munkánk folytatói lehetnek Kárpátalja településein. Valóban az összefogásról, a szeretetről és segítségről szólt a Nap december 11-ei Adományozás Napja a Beregszászi Művelődési Központban. A Templomos Lovagrend, számos segítőnk, fővédnökünk nevében megköszönöm a sok munkát és fáradozást, amit az ügy érdekében kifejtettek. Isten segítse további életüket, és a következő esztendőre boldog új esztendőt kívánunk az Anyaországból, Gyomaendrőd városából Önöknek, a kedves gyermekeknek és szüleinek, a családoknak, az egyedül otthon maradóknak, és minden jó szándékú embernek.

Fr. Ungvölgyi János kommandátor

Támogatóink:

- Templomos Lovagrend
- Templárius alapítvány
- Kereszténydemokrata Néppárt
- Élet Másokért Egyesület, Gyomaendrőd
- Összefogás a Kárpátaljai Családokért Egyesület (elnöke Szivák János, Kárpátalja)
- Dorcas Segélyszervezet
- Magyar Református Szeretetszolgálat
- Beregszászi Főiskola
- Mikeland Vállalat
- Összefogás a Magyar Családokért Országos Egyesület (elnöke Illéssy Mátyás Százhalombattai plébános)
- Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Budapest

Pénzadományozóink:

- Fráter Karácsony Zsolt, Soltvadkert
- Aykler Béla és felesége Ayklerné Papp Zsuzsa, Torontó, Kanada
- Fráter Kisfalvi László, Budapest
- Dr. Giricz Katalin Gyomaendrőd
- Dr. Palya József Gyomaendrőd
- KDNP Békés megyei Elnökség, Békés
- KDNP Gyomaendrődi szervezete, Gyomaendrőd
- Szabó Zoltánné, Gyomaendrőd
- Dr. Farkaslinszki Erzsébet, Gyomaendrőd
- Habzda Irma, Gyomaendrőd
- Dr. Jánosik Bertalanné, Gyomaendrőd
- Bula Katalin, Gyomaendrőd
- Tóth Mihályné, Gyomaendrőd
- Bula Katalin, Gyomaendrőd
- Duda Benedek, Szarvas

filmvetítés

- Pintér Antalné, Gyomaendrőd
- Tímár Menyhért, Gyomaendrőd
- ...és azok, akik véletlenül kimaradtak a felsorolásból.

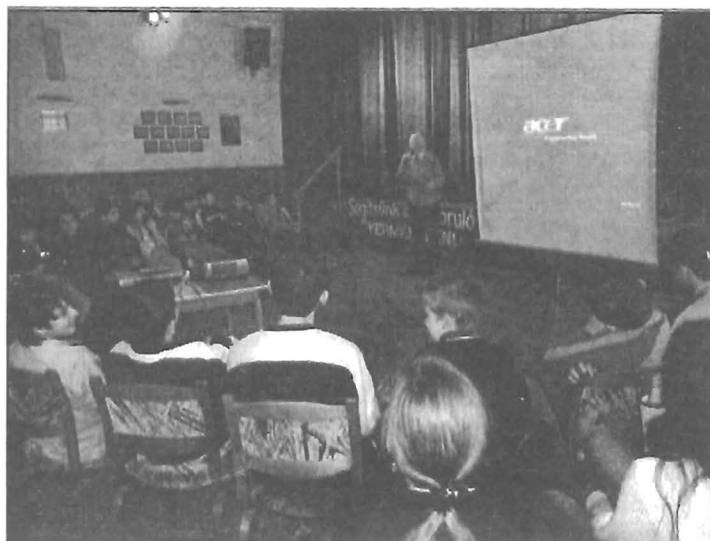
Nagylelkű felajánlások:

Zelenák Zoltán 650eFt értékben, 825 db. édességcsomag

- VITÉZI REND Kárpát-medencei Tartomány, Magyarországi Törzsszéke (játékok, édesség)
- Duna Televízió (játékok)
- Hídvégi Miklós, Budapest (játékok)
- Jókai Színház, Békéscsaba (játékok)
- Magyar Állami Operaház, Operettszínház, Budapest (Játékok)
- Bad Vilbel város Önkéntes Tűzoltósága és a Christopherus Egyesület „MAGGI” levespor adománya 50eFt értékben
- Lovász Kálmánné, Gyomaendrőd (édességcsomag)
- Rojik Gabriella, Békés (könyvek)
- Árkus Péter, Budapest (játékok)
- Bagi László, Szarvas („Videókrónika”-kábeltelevíziós felvételével)

Az Európai Adományozás Napja elindító külön köszönetet mondanak a Kárpátaljai szervezők munkájáért, név szerint:

Szivák János elnöknek, Petei Judit és Bíró Erzsébet alelnököknek, Orosz Rita, Popovics Márta, Szűcs Béla, Pocsai Vince elnökségi tagoknak, a Derceni Református Egyház önkéntes tűzoltóinak, és azok vezetőjének Zsukovszky Miklós tiszteletesnek, és minden jó szándékú embernek, akik nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy gazdag ajándékaikkal 385 kárpátaljai családnak szebbé tegyék a karácsonyt. Köszönjük szépen.

ADOMÁNYOZÁS NAPJA GYOMÁN

2008. december 19-én a gyomai Jézus Szíve Katolikus Templomban az Élet Másokért Egyesület a Templomos Lovagrenddel közösen olyan 25 családot ajándékozott meg, ahol tartósan beteg gyermeket nevelnek.

Az ajándékcsomagok tartalma: édesség, tartós élelmiszer, játék, gyümölcs.

Az értékes ajándékcsomagok átadása ünnepélyes, meghitt kerekék között történt, a gyomaendrői tűzoltóság két tagjának segítségével.

A családok érkezésükkor karácsonyi gyertyát kaptak ajándékba, melyeket Iványi László plébános úr közreműködésével gyűjtöttünk meg. Az adventi koszorú harmadik gyertyájának lángját Iványi atya jelképesen átadta a jelenlévő lovagrendi tagoknak, akik továbbadták a fényt, melegséget, reménységet jelképező lángot a családok kezében tartott gyertyák lángra lobbantásához.

Az adományozóknak emléklappal fejeztem ki köszönetemet, mellyel hozzájárultak a családok boldogabb és szebb karácsonyához.

Az ünnepséget adománnyal és személyes jelenlétével megtisztelte Domokos László országgyűlési képviselő Úr, Várfi András városunk polgármestere, valamint Becsey Zsolt EP képviselő.

Az ünnepség befejezésekként közös imát mondtunk szeretetünkért, családunkért, hazánkért.

Timár Mihály plébános úr áldásával indultunk jelképesen is a Karácsony szent ünnepe felé.

A templom ajtóban búcsúzóul szaloncukorral ajándékoztuk meg a kedves vendégeket, a gyermekek még itt is játékot kaptak emlékebe.

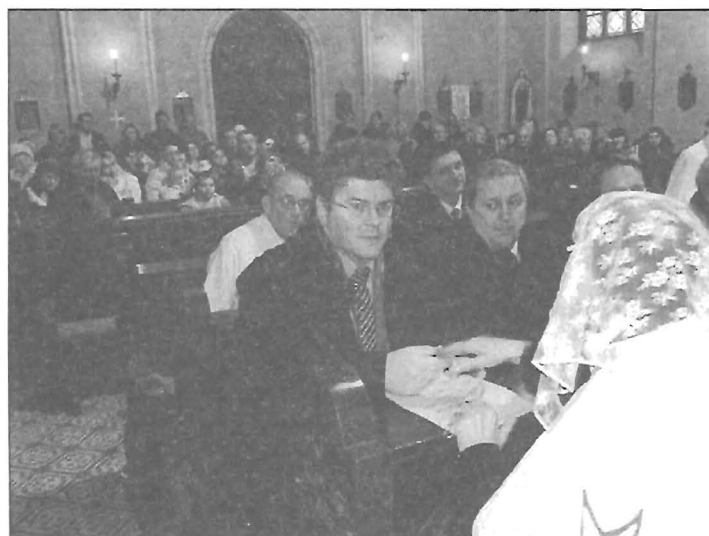
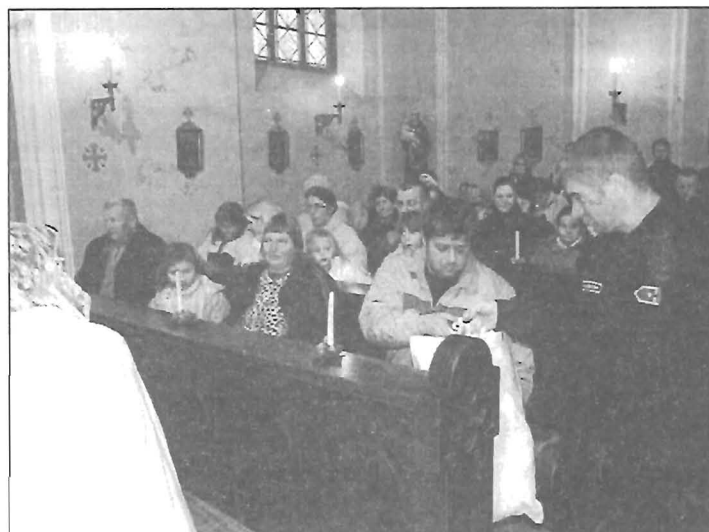
Úgy érzem, az ünnepségen megjelent családoknak néhány pillanatra feledtetni tudtuk a mindennapok nehézségét, segítőtimmel lelki nyugalommal, szívünkben melegséggel zártuk a napot.

Köszönetet mondok Családomnak, hogy támogattak munkámban, segítőtimmel, hogy lelkiismeretesen és önzetlenül mellém álltak és munkájukkal megvalósulhatott a kitűzött cél.

Az adományozóknak szeretném kifejezni hálás köszönetemet, hogy e nemes ügy mellé álltak.

Minden embernek békességet, egészséget, boldogságot kívánok Karácsony ünnepén.

Vaszkó Sándorné
Élet Másokért Egyesület elnöke

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda Irtván, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Gyoma néprajza

Válogatás a Gyomai Református Egyház írott „feljegyzéseiből” III.

Az 1848. március 15-i forradalom, majd az azt követő szabadságharc rövid másfél esztendeje alatt Gyomán is történtek „ellentmondásos események”, egyénekenkénti megnyilvánulásokban, közösségek részéről történt akciókban jó és rossz értelemben véve is. Ezek közül idézünk néhányat az alábbiakban.

„1848. Márczius 26-ik napján tartott egyházi gyűlés alkalmával Helybéli Tanító HEGEDŰS János midőn az egész Magyar Haza felvirulását nyilvánító öröm ünnepét tartaná a lakosság nevezetesen az egész Város népe a Templom elébe volt gyülekezve a felolvasandó megyei végzések meghallgatására hol a nemzeti jelszó; TESTVÉRISÉG, EGYENLŐSÉG és SZABADSÁG úgy a rend és békeség üdvös szavai el hangzottak, azok éppen akkor az egész népség nemzeti érzelmükbe plántálandók a nevezett tanító könnyelműleg boros fővel, magaviseletével többszöri illetlen felszólalásával mint a végzést fel olvasó tisztelt egyéneket, mint a hallgató közönséget zavarta nem csak, hanem elébb nemzeti érzésből mellére tűzött Nemzeti Szalagot letépvén a népség előtt sárba tapodta, s egyes szavával a nagy szerű nemzeti egyetértés és haladás már nyilvános jeleit kétségessé tenni, s a nép között ellenkező véleményt terjeszteni akart, végeztetett;

- E tette illető tanítónak itt kemé-

nyen megrovatik és miután pedig e nagyobb szerűnek láttatik úgy hogy e helyen az eljárárság nem akarja azt elintézni, Nagy Tiszteletű Esperes úrnak elő terjesztés végett azonnal fel jelentetik.”

/A 19. sz. végéig mindig a templom előtt, a városháza felőli oldalon összegyűlt lakosok előtt olvastak fel minden fontos közérdekű közleményt. Ennek a valamiféle folytatása volt a minden vasárnapi istentisztelet után a Városháza (Közsegháza) udvarán összegyűlt lakosoknak „publikáció” (hirdetések) felolvasása./

„1848. Április 26-án /miután 16-án nagy tűzvészben leégett a templom teteje is/ a templom felépítésére Pestre küldött – kölcsönfelvétel végett – küldöttség a következőkről beszámolt; VODIÁNER Sámuelhez /a település akkori földesúrhoz/ és a felelős minisztériumhoz utasítottak 10.000, azaz Tízezer pengőforint kölcsönért. VODIÁNER úgy válaszolt: kereskedése nagy pangásban lévén nem adhat semmit. Magyar minisztérium megígérte hogy ad tíz nap múlva alkalmas kereskedés mellett. VODIÁNER felvállalta a kezességet alábbi feltételek mellett; 1./ A Város vagy 500 hold földet leköti, úgy hogy 3 év múlva ha nem fizetik, a tízezer pengőforintot, akkor a föld az övé marad. 2./ Vagy pedig tíz elő kelő gazda minden vagyonát leköti a tízezer forintpengő kölcsön fejébe.

Végeztetett; Az első feltétel azon okból mert az által a népben némi balvélemény gerjedne miből ismét sok szomorú sűrűdások következhetnének, el nem fogadható. A 2. pontbéli kezességet az alábbi polgárok vállalták: CSAPÓ János, SZILÁGYI István

Törvény BÍRÓ, KRUCHIÓ József egyház Gondnok, DEBRECZENI András, BÍRÓ János, BÍRÓ Péter, ERDEI Sándor, OLÁH István, VATAI KOVÁCH Péter, HARMATI János, GECSEI János polgárok.” /A

városnak, illetve a lakóközösségnek az önkormányzat fenntartására több ezer holdra menő szántója, legelője, rétje volt. Ebből fizették a tisztviselőket is. Ez a közvagyon 1948-ban államosítva lett, 1990-ben pedig nem került vissza sem Gyomán, sem az ország más településére in sem a KÖZ tulajdonába! /

„1849. február 1-én nemes és nemeszetes hejőpapi PIKÓ Pál úr elő adá, hogy korszerűnek vélné a népnek azon elidegeníthetetlen jogát életbe léptetni mi szerént RÓLLA NÉLKÜLE ezután az egyházi dolgokban különösen azokban, mellyek az egészet érdeklik kivéven a lelkieket a nélkül, hogy leg alább képviselői által a határozatban részt ne vegyen semmi ne határozottassék. - Határozatott;

A Presbytérium a nép ezen eredeti és elidegeníthetetlen jogát elismeri és a képviselőknek az egyházi dolgokban befolyását a XVIII. C. ánon értelmében szívesen elfogadja.” „Egyik írásomban ezt a rendkívül figyelemreméltó aktust felidéztem, de úgy gondolom, hogy itt megint leírhatom, mert nincs haszon nélkül. Ma is bár, így lenne! Rólunk, nélkülünk – hiteles képviselők tudomásával, jelenlétben – senki ne döntsön, különösen nem hosszú és keserves esztendőkre szóló hátrányos döntéseket ne hozzanak meghyomorított népünkre.”

„1849. márczius 21-én terítékre került a tanító urak panasza, miszerint a Fiú gyermekeket tengeri alá való szántáskor, Szent György napja tájékán elfogják az iskolától ... végeztetett szülők először szóban figyelmeztetnek...”

„1849. márczius 21-én A két alsóbb fiú iskola, mellyben ugyanazon tudományok taníttatnak, a Város két különböző részein egyik a CSÁRDA utzában /a mai Arany J. utca/ MIRHONTÚL, másik az ENDRÓDI úton a KISDEDŐVÓ intézet körül légyen-e czélra alkalmas épületek kiszemelése végett GÁLOS Sándor Gondnok, SÁROSI Bálint Választmányi tag kinevezettek. Ezek mellé iskolai oktató kert is legyen. Az Énekvezér úr /kántor/ az Ekklezsia TÓTH-féle házába költözzön. Az ideiglenes iskolaház pedig ismét segédlelkeszi lak leend. MANK Alajos háza szemeltetett ki az Endródi oldalon iskolaháznak. SZABÓ Bálintnak a parochia felőli háza 20 lépés portával 400 váltó frt-on megvétellett, MANK Alajos ezt kéri cserébe és még 600 váltó-ot.

Cs. Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

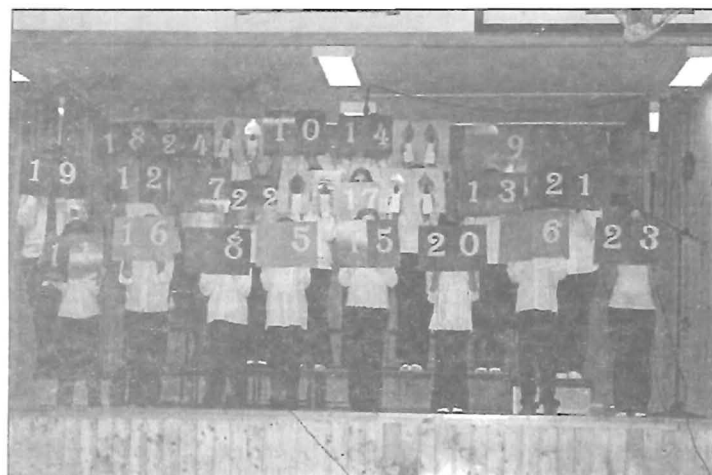
Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Fiatalokról fiataloknak

KARÁCSONY 2008

Karácsonyváró a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola- és Óvodában

December 19-én hagyományainkhoz hiven ismét megrendeztük Karácsonyváró műsorunkat. Előtte vásáruk ötleteket adott az ajándékozáshoz, hiszen sok gyermek- és felnőttkéz által készített ajándéktárgyat vásárolhattak meg vendégeink, iskolásaink. Ezt követte ünnepi összeállításunk, melyet Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszony nyitott meg. Márai Sándor néhány gondolatát idézte, aki szerint „ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egé-

szén... tisztálkodjál meg belülről és kívülről... felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata...”

Majd elkezdődött az előadás az 1-2. osztály táncos-zenés számával, jelenetével. A 3-4.-es tanulók Betlehemes játékot adtak elő. Ezt követte a Zeneiskola bemutatkozása, Bene Boglárka, Kmetykó Csaba, Kereki Fanni lépett fel sikerrel. Németül és angolul tanuló diákjaink versmondása, jelenete után Adventi naptárunk 24 abla-

ka nyílt ki egy-egy gyermek segítségével. Irodalmi válogatásunk középpontjában a várakozás állt. Oscar Wilde mesedarabjában a hetedik osztály nyújtott emlékezetes alakítást. (Főbb szerepekben: Nagy Anna, Bella Gréta, Farkas Anna, Rákosfalvi Dóra.)

Lukács László igazgató úr zárta délutánunkat, emlékeztetve szülőket, gyermekeket a Karácsonykor megszülető Kisjézusra, s Vele a szívünkben megszülető Szeretetre.

Karácsony, Szenteste - gyerekek pásztorjátéka a hunyai templomban

Gyerekek karácsonyi játéka az endrödi templomban, az éjféli mise előtt

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

NAGYVÁRAD ÚJ MAGYAR PÜSPÖKE Böcskei László

Nagyvárad **Egyházmegyei Hatóság sajtóközleménye Szentatyánk XVI. Benedek pápa, a mai napon, 2008. december 23-án nagyvárad megyés püspökké, aki Tempfli József megyés püspök urat követi a püspöki székhelyben, mint Nagyvárad 82. püspöke Óxellenciája Böcskei László pápai prelátus, temesvári székesegyházi kanonok, általános helynök urat nevezte ki. Az új püspök 1965. július 11-én született és 1990. június 24-én szentelte pappá az egykori temesvári megyés püspök Krauter Sebestyén és kinevezte titkárának. Krauter püspök nyugdíjazásakor az utód püspök Óxellenciája Roos Martin általános helynökévé nevezte ki 1999. augusztus 28-án. További intézkedésig Tempfli József püspök úr intézi az egyházmegye ügyeit.**

Miután Tempfli József nagyvárad megyés püspök 2006-ban, 75. életévének betöltésekor, az Egyházi Törvénykönyv előírásainak eleget téve benyújtotta lemondását a püspöki hivatalról, Szentatyánk, XVI. Benedek pápa 2008. december 23-án, Böcskei László pápai prelátust, temesvári általános helynököt nevezte ki megyés püspöknek a nagyvárad megyés egyházmegye élére.

KARÁCSONYI KONCERT

jos: Karácsonyi bölcsődal, Liszt Ferenc: Ave Maria, Velem vándorol utamon Jézus, Otto Fischer: Lennék bár kisharang, Gomaz: Romance, Taupin: D moll Adagio, Gárdonyi Zsolt: Mennyből jövök most hozzátok, Bach: D-dór kétszólamú invenció, Chopin: A-moll mazurka, Parcell: Pásztor, pász-

tor, Gounod: Ave Maria, Beethoven: Holdfény szonáta, Doopler: Duett, Szokolay: Mi Atyánk, Arcadelt: Ave Maria, Young: Alleluja, Charpentier: Te Deum.

A koncert karácsonyi jellegét fokozta az is, hogy az egyik kórustag beteg gyerekének gyógyítására gyűjtöttünk. Köszönjük a zenészek közreműködését, és a koncerten résztvevők jóságát.

Az új püspök 1965. július 11-én született a Temes megyei Gátalján, Böcskei László és Anna (szül. Apró) gyermekeként. Szülőhelyén érettségizett, teológiai tanulmányait a Gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolán végezte. 1990. június 24-én szentelték pappá Temesváron.

Rövid ideig a temesvári erzsébetvárosi plébánián segédlelkészként tevékenykedett, majd 1991 januárjában Krauter Sebestyén megyés püspök titkárává nevezte ki. 1999. augusztus 28-tól az általános helynöki és püspöki hivatalvezetői feladatot látta el hűségesen, megbízhatóan, nagy hozzáértéssel és odaadással. A Székeskáptalan keretében a liturgia felelőse volt. 2003. január 15-én II. János Pál pápa a prelátusi címet adományozta neki.

Az egyházmegye érdekében kifejtett tevékenységét a papság és a hívek nagyra értékelték, amiért valamennyien sajnáljuk Böcskei László prelátus távozását.

Püspökké szentelésére 2009. március 7-én, szombaton de. 9.30 órakor, a nagyvárad székesegyházban kerül sor.

Szentatyánk által a szomszédos nagyvárad megyés egyházmegyébe rendelt új püspököt imádságainkkal és jókívánságainkkal kísérjük. Isten oltalmazza meg őt, és ajándékozzon neki sok erőt és kegyelmet a magasztos feladat teljesítéséhez.

-Temesvár, 2008. december 23-án

+ Márton,
temesvári püspök

2006. április 10-én Gyulay Endre akkori szeged-csanádi megyés-püspök tiszteletbeli szeged-csanádi kanonokká iktatta be a Szegedi Dómban többek között Iványi László endrői plébánossal.

Gyönyörű karácsonyi koncert volt az endrői templomban advent 4. vasárnapján, december 21-én.

A Gyomaendrői Zenebarátok Kórusa énekelt, Gecseiné Sárhegyi Nóra vezényletével, valamint helyi művészek.

A következő zenedarabok hangzottak el:

Gebhardi: Glória szálljon, Bárdos La-

Gyomaendrődi emlékkertek és más emlékhelyek

A közelmúltban a városi képviselő-testület egyik ülésén felvetődött a használaton kívüli gyomai és endrődi temetők sorsa. Már foglalkoztam a Városunk című lapban ezzel a kérdéssel, fölvetve, hogy a szép fákkal, bokrokkal díszített temetők, amelyekben sok művészi és néprajzi, történeti értékű emlék is található, emlékker-tek: alakíthatók illetve alakítandók, amivel további romlásuk is megakadályozható, s egyszer s mind tanulságos séta helye lehet a város lakóinak.

A gondolatot támogatólag fölkarolta a gyomai gyökerű Köhler Mihály debreceni egyetemi tanár s egyben fölajánlott egy birtokában levő nagyméretű meteoritot az egyik emlékhely díszítésére.

(Tudomásom szerint a meteorit meg is érkezett Gyomaendrődre s a Gyomaendrődi önkormányzat egyik ülésén a közelmúltban elhangzott nyilatkozat szerint azt „a kommunizmus áldozatai” emlékműhöz óhajtották felhasználni (ez ott állt volna, ahol ma az egykori gyomai árvaház, ma: általános iskola) Hősök emléktáblája felőli oldalánál (szemben a 1944 gettó emléktáblájával egy csupasz beton pillér látható, amelyet a II. Világháború gyomai áldozatainak „áldozatainak” szántak).

A Képzőművészeti Lektorátus véleménye szerint azonban a meteorit – anyagánál fogva – erre a célra nem alkalmas. Így az emlékkert említett céljára sem használható, hacsak úgy nem, hogy jobb és bal oldalán egy-egy alkalmasabb terméskő pillérre helyeznék, illetve a másikkra vésnék föl a temető idővel exhumált és más-hová helyezett halottainak névsorát. (a meteorit tudomásunk a szerint jelenleg a Gyomaszolg telepén található)

Magam úgy gondoltam, hogy talán a Kató József utcai régi Református templomi temető bejáratánál lehetne a meteoritot elhelyezni: rágravírozva Papp Zsigmond gyomai képzőművész *A szántóvető és a halál* című domborművét; erre a köre lehetne följegyezni azoknak a nevét is, akik a sütőgyár bővítéséig ebben a temetőben nyugodtak, de később hamvai máshová illetve ismeretlen helyre kerültek. Papp Zsigmond domborművének ide helyezését az is indokolhatja, hogy e sírkertben több szép sírszobra található egymás után, s ennek az útnak „Papp Zsigmond sétány” ma is a közhasználatú neve. Papp Zsigmondról szólva még egy kérdés kívánkozik ide, a város kulturális emlékeinek védelmét illetően. A képzőművész, festő, aki mint presbiter a gyomai református egyház-kozség tevékeny tagja volt, s műalkotásaival gazdagította a gyomai egyházat: 1938-ban az ő tervei alapján készült a református templom műemléki értékű új orgonája, s ő tervezte és faragta a templom domborművű tölgyfa ajtóit. Egykori műhelye és művészeti hagyatéka (képek, szobrok, iparművészeti értékű faragott bútorok) egykori, Rákóczi úti lakóházában található, ahol már csak magas életkorú leánya, Futó Zoltánné él, súlyos betegen; őt is aggodalommal foglalkoztatja, hogy mi lesz halála után édesapja értékes hagyatékával. (Tudomásunk szerint a családhoz közel álló, Debrecenben élő Munkácsi László dolgozik egy Papp Zsigmond monográfián; eddig kb. 60 oldal készült el) és készíti Papp Zsigmond képeinek országos katalógusát is; megérdemelnék e munkát, hogy Papp Zsigmond városa is támogassa elkészültüket és megjelenésüket.

Néhány hónapja fölvetődött, hogy a gyomai kötődésű Bay Zoltán gépészmérnök, aki képzőművésznek készült, és mindmáig festetet, kiállítást rendezne Gyomán, ahol édesapja Bay József református lelkész volt. Ekkor derült ki, hogy Bay Zoltánnak atyai mestere volt Papp Zsigmond a festészetben: ő látta el szakmai tanácsokkal és élete végén festő felszerelését (festőállványát, ecseteit... stb. ráhagyta) Ekkor támadt az a gondolat, hogy a mester és tanítványa (a ma már magas életkorú Bay Zoltán) együtt mutatkozhatnak be Gyomán: a Művelődési Házban vagy a Vidovszky Képtárban. Bay Zoltántól tudtuk meg, hogy a közelmúltban 98 éves korában elhunyt kiváló gyomai fafaragó és faszobrász Juhász Sándor szintén Papp Zsigmond tanítványai közé tartozott, s így még teljesebb és kifejezőbb lenne a kiállítás, ha a Juhász Sándor hagyatékának legjobb darabjai is ott lennének a tervezett jubileumi gyomaendrődi kiállításon.

A Művelődési Központ igazgatója Megyeriné Csapó Ildikó aggodott a riasztó berendezés hiánya miatt, de nem zárkózott el a kiállítás megrendezéséről, sőt a két városrész – Gyoma és Endrőd – egyesülésének jövőre esedékes 25. évfordulóját különösen alkalmasnak találta erre az alkalomra. Úgy véljük, hogy az alkalom arra is lehetőséget kínál, hogy esetleg külső anyagi segítséget is kapjanak a kiállítás megrendezéséhez, ami az évfordulót szervező bizottsága is melegen támogat. (Jó volna, ha mindazok, akiknek birtokában esetleg Papp Zsigmondtól származó – festmény, szobor vagy művészien faragott bútor van, ezt bejelentenek az évforduló szervezőjénél a városházán, hogy belekerülhessenek Munkácsi László említett katalógusába, illetve bemutatásra kerülhessenek az emlékkiállításon, természetesen a tulajdonos nevének és nemes gesztusának megemlékezésével.)

Ez az évforduló még sürgetőbben veti föl Papp Zsigmond művészeti hagyatékának megőrzését. Mint volt róla szó: legközelebbi hozzátartozója, leánya, magas életkorú és súlyos beteg. A Rákóczi úti családi otthon úgy is kissé kiesik a központi forgalomból; elképzelhető volna, hogy esetleg a Kossuth Lajos utcai – ma üres - református parókia (ahol egykor Bay Zoltán és szülei is laktak) adhatna otthont átmenetileg a Papp Zsigmond Emlékmúzeumnak és egy egyház- és várostörténeti állandó kiállításnak.

Sághy Gyula filmrendező, aki Gyoma nagyjairól is szép emlékalbumot adott ki („Bölcsőtől a koporsóig” címmel), s akinek a gyomai Kállai Ferenc színművészről, a Nemzet Színészéről készült dokumentumfilmjét éppen az évfordulón fogják városunkban bemutatni, fölvetette, hogy a mai Timár Panzióban létesüljön egy gyomaendrődi polgári kaszinó. Más helytörténeti érdekességek mellett esetleg néhány Papp Zsigmond mű is helyet kaphatna itt. A közelgő 25. jubileumi évforduló e kérdés megoldásában is segíthet.

Sajnos nem él eléggé a köztudatban, hogy egyik legnagyobb regény- és elbeszélésírónk, Móricz Zsigmond is megfordult Gyomán, sőt felolvasó estet tartott, és riportot írt a községről. Mint a Városunk hasábjain már megírtam, a húszas években Móricz Zsigmond felolvasó körutat rendezett a Dél-Alföldön, felesége Simonyi Mária színésznő közreműködésével. A felolvasások színhelye - az egy Mezőtúr kivétel - Békés megyében volt. Gyoma előkelő helyen szerepelt: két napig tartózkodott itt az író, a Hősök emléktáblái egykori „Üri kaszinó” épületében tartotta felolvasó estjét, s a nyomdaalapító Kner Izidort is, felkereste a Kossuth utcai „öreg” Kner-házban, s beszélgetésükről riportjában is beszámolt. Azokat az épületeket, ahol megfordult, illenék emléktáblával megjelölni; így az említett kaszinó (később könyvtár és iskola) épületét, valamint ugyanebben az utcában a református lelkései lakot, (illetve ma) imatermet, ahol az író megszállt; sajnos az öreg Kner-ház ma már nem áll. Az író hosszabban ír a jó kedélyű, anekdotázó kedvű Gyomáról; s talán egy utcanévvvel is meg lehetne örökíteni Móricz Zsigmond ittjártának emlékét.

Dr. Szilágyi Ferenc

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Móra Ferenc:

NAGYÉTKŰ KÓROGYI

Nagyétkű Kórogyi nem volt valami deli levante, akitnek vitézi tetteit ország-világ ismerte volna. Jámbor kukta volt Nagy Lajos király udvarában, s késnél, villánál egyébbel nem tudott hadakozni. Azzal azonban igen tudott bánni.

Amelyik sült malacra ráfogta a fegyverét, abból egy porcogó sem maradt meg magnak. De még egy kemence rétest is megevett rá, s egy tarisznya diót azon hajastól elropogtatott utána. Akkor aztán azt mondta, hogy most már elverte az éhét.

Az udvari apródok sokat elévődtek a nagy étkű kuktával, hanem a főszakács egyszer megunt a tudományát. Megjelentette a királynak, hogy nem lehet meggyőzni a Kórogyi Péter étvágyát.

- Főleszi az egész udvari konyhát, királyom - panasolta félig bosszúsan, félig nevetve.

Lajos király nem szerette maga körül a sok léhűtő népet, de a nagy étkű Kórogyi dolgán mégis csak elnevette magát.

- Amúgy békességes, jó fiú?

- Nem vét az a légynek se, uram király, csak éppen az étvágyával nem bír. Semmit rá nem bízhatok a konyhán, mert amit süt-főz, mind maga éli el.

- Sebaj - nevetett a király -, ennyit csak elbír még a magyar király udvara. Viseljétek gondját, hogy panasza ne lehessen ránk. Ritka tudomány az övé, hátha még hasznát is vehetjük valamikor.

Ettől fogva aztán igazán gyöngyélete volt a nagy étkű Kórogyinak. Most már nemcsak az éhét verhette el, hanem jól is lakhatott kénye-kedve szerint. Ki is gömbölyödött, mint a duda, s mikor az olasz hadjáratba indult Lajos király, gurítani kellett a táborban a nagy étkű Kórogyit, mint a hordót. Rimánkodott is a főszakácsnak, hogy hadd maradhasson ő otthon házőrző pásztornak, de azt meg nem indította a könyörgés.

- Minden gulyánkat fölennéd, mire hazakerülnénk! Kiinnád rájuk a Duna vizét!

Gyere velünk, atyámfia, böjtöld meg egy kicsit a sok dínomdánomót.

Nem is szenvedte meg úgy senki az olasz hadjáratot, mint a nagy étkű Kórogyi. Maga a király is akárhánszor csak úgy a körme közül ebédelt, s bizony a jámbor kuktának se igen terítgettek asztalt. Csak akkor volt jó neki, ha egy-egy narancserdőbe bevehette magát. Úgy ette az aranyalmát, mint más ember a cseresznyét

szokta. Hanem azért mire Nápolyig leértek, csak úgy csörgött már a csontja. Egyéb húsféléhez nemigen jutott az istenadta, hacsak varjút, verebet nem nyilazott. Utoljára pedig azok is kerültek a magyar tábor, annyit riasztgatta őket nagy étkű Kórogyi.

Három hétig tartott Nápoly ostroma, mikor a szorongatott olaszok követeket küldtek ki Lajoshoz egyezkedés végett. Nagy kísérettel jöttek a követek, válogatott hadinéppel, szálfatermetű vitézekkel. Mutogatni akarták a magyaroknak, hogy nincs nekik mit félni a magyaroktól.

Maguk fitogtatására vitézi tornát is játszottak a mezőn, dárdát hánytak, kopját törtek, s utoljára egy toronytermetű olasz levante nekiugrott a tábor mellett legelésző gulyának, fölkapta a legerősebb ökröt, s odatette Lajos király elé.

- Ilyen legényeket nevel az olasz föld, magyar urak! - fordultak oda kérkedve a nápolyi követek a királyhoz.

Csudálkozó morgás futott végig a magyar urakon, Lajos király azonban kicsinylőleg legyintett a kezével.

- Különbet tudnak ennél a magyar legények! A legkisebb kuktám is megessi azt az ökröt, amit ti megemeltetek!

Az olaszok nevettek a tréfán, azonban Lajos király komolyan előparancsolta a nagy étkű Kórogyit. Éppen sáskákat szedett az istenadta a mezőn, s átkozta az olasz földet, hogy különb húst nem terem.

- Készülj az ebédre, Péter fiam - mondta a főszakács -, meg kell mentened a magyar becsületét. Meg kell enned az ökröt.

Azt mondta rá Péter kukta, hogy ő arra mindig készen van, csak az ebéd készen legyen. S addig is, míg elkészül, megevett elüljáróba két kukoricakenyeret. A követek közül pedig az egyik kiment a konyhába, vigyázni, hogy elkészítik-e az egész ökröt. A másik meg odaült a nagy étkű Kórogyi mellé, hogy ugyan hova teszi azt a tenger húst.

Hát biz azt nézhette egész estig, ahogy Péter a galérja mögé hajgálja. Remekelt a főszakács, csinált vagy harminc fogást az ökröből. Sütötte peccsenyének, főzte becsinálnak, készítette borsos lével, tárkonnyal, tejfölös mártással, gyömbérrel, kavarta káposztával, keverte mindenféle fűszerszámmal. Péter pedig ette lélegzet nélkül, az egyik szája végén tömte befelé a húst, a másikon szórta kifelé a csontot, s mire mindent leeresztgetett a horpaszába, alig látszott ki a csonthegyek közül. Akkor aztán azt mondta nagy alázatosan:

- Tán hozhatnák is már azt az ökröt, mert ez a sok mindenféle pász-pász majd el találja venni az étvágyamat!

Lajos király olyan jóízűen nevetett, hogy a könnye is kicsordult bele, a követek pedig ész nélkül takarodtak vissza Nápolyba, s kinyitották a város kapuit a magyarok előtt. Olyan emberekkel nem lehet harcolni, akik közül a legalábbvaló is egy ökröt eszik meg együltében, s még akkor azt kérdezi, hogy hol van a többi.

Igy vette hasznát Lajos király a nagy étkű Kórogyi tudományának, s volt rá gondja, hogy többet ne kelljen neki tücskőn, verében élni.

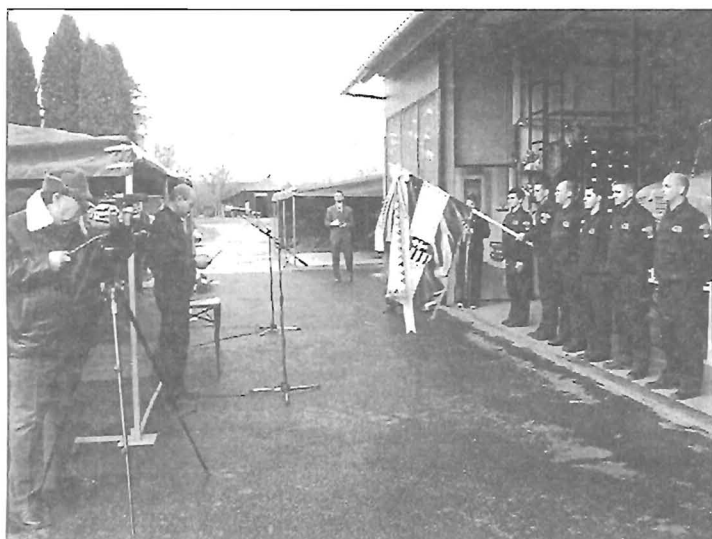
Jelentős átalakulás előtt a városi tűzoltóság

2008. december 1. jelentős időpont a Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület életében. Ettől az időponttól a Gyomaendrődi, Hunyai és Csárdaszállási Önkormányzatokkal közösen alapított önkéntes köztisztviselési tűzoltóság kezdte meg működését. Ez azt jelenti, hogy a Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltóság mint önálló működési területtel rendelkező tűzoltóság lát el szolgálatot, vagyis Gyomaendrődön helyből érkezik a segítség, valamint Hunyára és Csárdaszállásra is a Gyomaendrődi tűzoltók vonulnak elsőként.

Az Önkéntes Tűzoltóság megalakulásának tiszteletére december 5-én nagyszabású ünnepséget rendeztek a tűzoltó laktanya udvarán. Az ünnepségen megjelent Dr. Tatár Attila tűzoltó altábornagy, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója, Várfi András polgármester, Dr. Gáti Zoltán tűzoltó ezredes, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója, Balog László, a Létesítményi és Önkéntes Tűzoltóságok Országos Szövetségének elnöke, valamint további meghívott vendégek. Az ünnepség keretén belül esküt tettek az önkéntes tűzoltóság tűzoltói és a tűzoltó egyesület zászlajára Várfi András polgármester és Szilágyi Sándor az egyesület elnöke emlékszalagot tűzött.

Az ünnepség zárásaként a vendégek állófogadáson vettek részt.

Az önkéntes tűzoltóság megalakulása óta három eseménynél bizonyították a gyomaendrődi tűzoltók.

Trodalmi oldal

Arany János: Honnan és hová?

Mily rövid az élet...!
Mint hullócsillag futása,
Mely földünk körébe jutva,
Lángra gyúl, és tűz- barázdát
Írva elszalad, gyorsabban,
Mint egyet pillantanál.
Útja honnan jött? hová visz?...
Míg sötét volt, s újra az lesz,
A világ-űr végtelenjén
Hol bolyongott? és hová fog?...
Ki tudná megmondani!
Míg tündöklött, addig élt.

S honnan jössz te, lélek...
Mely csak e föld gőz- körében
Vetve lángot, addig fényel,
Amíg éppen áthaladsz;
Bölcsöd és sirod homály.
Akkor lobbanál-e föl csak
Az állatban, s véle múlsz el?...
Vagy jövel a végtelenből
Ismeretlen, hosszú pályán,
S visszatérsz azon megint?...
Oh, ha nem volt, és ha nincs
E parányi csillogáson
Innen és túl folytatás:
Mily rövid az élet!

Megfelelsz te, lélek.
Volt idő, mikor tagadták
A futamló csillagot:
Semmi az, csak földi pára,
Lobban, és fut, és el- ég.
Most a szellemet tagadják:
Semmi az, csupán anyag,
Agyvelő, vér és ideg
Összhatása, mely azonnal
Véget ér, ha szétbomol
Agyvelő, vér és ideg.
Az anyag a halhatatlan:
Füben- fában újra éled,
Összetársul, meg elszéled
Mindörökké, szakadatlan;
Hanem e feltámadást
A szellem nem éri meg:
Ez üres hang, nincs sehol,
Pusztá réme ferde agynak,
Milyet századok ránk hagynak-
S csak zavarja a tudást.

Oh, ti, akik jobb felemnek
Már e földön mély sirt ástok:
Oly bizonyos hát tudástok,
Hogy helye sincs védelemnek?
Nem mond ellen az a szellem,
Mely kutat, hogy támaszt leljen
Megtagadni önmagát?
S nem rettegne, ha meglelte

- Mit tudása így teremte-
Azt az örök éjszakát?...
Ah, jobb volna kissé várni,
Nehogy úgy találjon járt
Az a híres tudomány,
Mint ama gyors fényvel jára,
Mit csillagnak vélt a golyhó,
Ő azt mondá: csak gyúlt pára:
S im, ma áll, hogy égi bolygó-
Mi lehet még ezután?

Ami annyi szívbe oltva
Élt világ kezdete oltá;
Mit remélt a hindu, párz;
Amért lángolt annyi oltár,
Zengett Szíonon a zoltár:
Hogy nem addig tart az élet
Míg alatt a testbe' jársz;
Hanem egykor újraéled,
S költözzék bár fűbe, fába
Vagy keresztül állaton:
Lesz idő, hogy visszatérhet
Régi nemes alakjába,
Megtisztúlva, szabadon:
Vagy a „boldogok szigetjén”,
Mint hívé a boldog hellén,
Vagy az üdvözültek helyén,
Mint reméli a keresztyén,
Lesz dicsőebb folytatása:
Én ezt meg nem tagadom.-
Mit hisz a tudós? ő látta.

Földi pályám' ami nézi:
Annak immár vége lesz,
Vissza senki nem idézi;-
S rövid foglalatlja ez:

Mély homályban, éjfél tájban,
Kis fény is ha nagynak tetszik,
Hogy a föld körén bolyongtam:
Egy barázdát én is vontam.
Az emberek ráveték
Pillantásukat egy percig,-
S egy tudós tán megfigyelt
És lapjára, sok száz jelhez
-Ahogy csillagfutást felvesz-
Könnyed, vékony karcollással
Rólam is tön némi jelt,
Mire reggel ő sem ismer;
S összevétí annyi mással
A jövődő nemzedék,
Mely se kérde tán, se tudja,
Nem is igen lesz rá gondja:
Hogy itt éltem, s a tömegben
Én is lantot pengeték.

Arany János és Babits Mihály

Babits Mihály: Zsoltár férfihangra

Consolatio mystica

Tudod hogy érted történeket mindenek - mit
busulsz?
A csillagok örök forgása néked forog
és hozzád szól, rád tartozik, érted van minden
dolog
a te bűnös lelkedért.

Ó hidd el nekem, benned a Cél és nálad a Kulcs.
Madárka tolla se hull ki - ég se zeng -, föld
se remeg,
hogy az Isten rád ne gondolna. Az Istent sem
értheti meg,
aki téged meg nem ért.

Mert kedvedért alkotott mennyet és földet és
tengereket,
hogy benned teljesedjenek; - s korok történetét
szerezte meséskönyvedül, - s napba mártotta
ecsetét,
hogy kifesse lelkedet.

Kinek színezte a hajnalt, az alkonyt, az emberek
arcát? Mind teneked!
És kinek kevert sorsokat és örömet és bánatot,
hogy gazdag legyen a lelked? És kinek adott
annyi bús szerelmeket,

szerelmek bűnét és gyászatát? s hogy bűn és gyász
egysúlyu legyen,
eleve elosztott számodra szépen derűt és borút,
sorsot és véletlent, világ nyomorát, inséget,
háborút,
mindent a lelkedre mért

öltöny gyanánt: - úgy van! eónok zúgtak, tengerek
száradtak, hogy a lelked: legyen
császárok vétkeztek, seregek törtek, hogy meg-
kapd azt a bűt,
amit meg kellett kapnod, és világok vihara fűtt
a te bűnös lelkedért!

Mert ne gondold hogy annyi vagy, amennyi lát-
szol magadnak,
mert mint látásodból kinőtt szemed és homlokod,
úgy nagyobb
részed énedből, s nem ismered föl sorsod és
csillagod
tükörében magadat,

és nem sejtéd hogy véletlenszerűen belőled fakadnak,
és nem tudod hogy messze Napokban tennen erőd
ráng és a planeták félrehojják pályád előtt
az adamant rudakat.

Ízes Ízek

Január

Rántott sajtokockák

Kevés olajból és lisztből világos rántást készítünk, s ezt fél liter forró tejjel eresztjük fel. Habverővel lassú tűzön simára dolgozzuk. Tesztünk bele sót, borsot és szerecsendiót, és belekeverünk 15 dkg reszelt sajtot (pl. füstöltet), és újból simára dolgozzuk. Akkor jó, ha vaj sűrűségű a massa. Egy tálcára kiterítjük és hagyjuk meghűlni. Ekkor felkockázzuk, a kokákat bepanírozzuk és forró olajban kisütjük. Majonézzel, mustárral, salátával tálaljuk.

Seidl Ambrus

Hájas kiflire éhes? Endrődi hájas kifli, káposztáslepeny... stb. sütését kelt tésztából és egyéb, tájfellegű sütemények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hítellelőtség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telemax Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön-üzletünkben

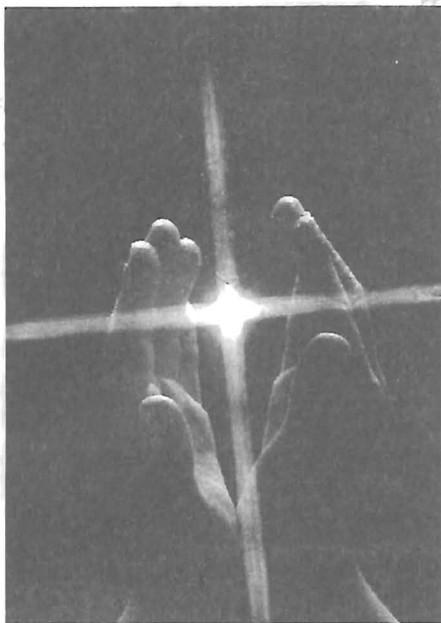
LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD **HBO HD**
Havi 2500 Ft-ért
Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, léik szívünkben élnek:
Hába szállnak árnyak, álmodk, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GELLAI IMRE, TÍMÁR IRMA férje, aki Gyomaendrődön a Micsurin utcában lakott, december 17-én, hétéves betegség után az örök hazába költözött. Gyászolja:

felesége, fiai és a család

FARKASINCZKY ILONA,
FARKASINSZKI EDE felesége, aki Gyomaendrődön a Szabadság utcában lakott, az örökkévalóság honába költözött. Gyászolja: férje, fia, leánya és a család

HORNOK PIROSKA EMMA, PIN-TÉR JÓZSEF özvegye, aki a Fazekasi u. 1. sz. alatt lakott, december 14-én örök pihe-nőre tért. Gyászolja családjá

HUNYA SIMON, VASZKÓ MARGIT férje, aki a Polányi Máté u. 2. sz. alatt élt, december 18-án az égi otthon lakója lett. Gyászolja: felesége, leányai és a család

KLIMO KRISZTINA, SZAKÁLOS MÁTÉ felesége, aki a Szélmalom utcában élt, december 18-án az örök hazába költözött. Gyászolja férje, leányai és a család

MARÓDI MIHÁLY, aki Endrődön a Polányi Máté utcában lakott, december 1-jén az égi hazába költözött. Gyászolja családjá

PAPP ANDRÁS, aki Hunyán az Ady u. 12. sz. alatt élt, 72 éves korában váratlanul elhunyt. Gyászolják rokonai

TÍMÁR MARGIT, OLÁH LÁSZLÓ özvegye, Décsi utcai lakos, december 8-án hosszú, türelemmel viselt betegség után megtért Égi Urához. Gyászolja családjá

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezésünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

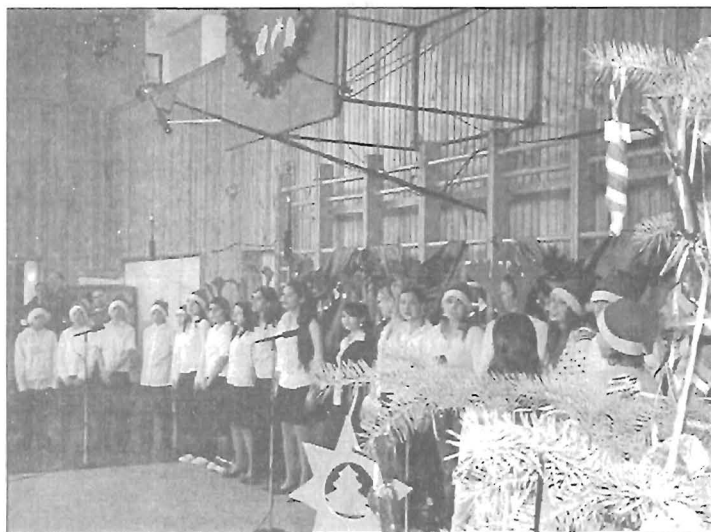
Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatszű Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Férfi-énekből

Határ Gyöző gyomai születésű író és felesége, Piroksa asszony az endrődi templomban. A kép az 1990-es években készült.

A decemberi ünnepkör eseményei a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolában

A tanulók német nyelven köszöntik a karácsonyt

Az Endrődi Betlehemes-t ebben az évben is a 6. osztályosok adták elő

Negyedikesek ünnepi műsora

A december iskolánkban is a Mikulás várás izgalmával kezdődött. A gyerekek ajándékokat készítettek egymásnak és nagyon örültek a Mikulástól kapott csomagoknak is.

A 4. osztályosok ellátogattak egykori óvodáikba, ahol közös játékkal, ajándékkal ünnepeltek. Meglátogatták az idősek otthonának lakóit, ahol ünnepi műsorral idézték meg a karácsonyi hangulatát.

Az 1. b osztályosok a Esélyklub vendégei voltak, ahol nagyon jól érezték magukat.

Iskolánkban a december a várakozás, az ünnepi készülődés hangulatában telt. Minden osztály feldíszítette az osztálytermét, és sokan készültek műsorral a karácsonyi ünnepségre. A folyosói kiállítást látván a decemberi ünnepkörhöz kapcsolódó mesevilág elevenedik meg előttünk. Az ünnepi készülődés és a közös karácsonyi ünnepségek alkalmat teremtett arra, hogy kifejezzük érzéseinket, javítsuk közösségi kapcsolatainkat. Reméljük, hogy ez alatt a néhány hét alatt gyermekek és felnőttek, mi mindannyian egy kicsit jobb emberré váltunk.

Az iskola tanulóit és dolgozóit

Meghívott vendégeink a gyermekek körében

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Januári ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kandallók, szenes kályhák, füstcsövek
- olajradiátorok, hősugárzók
- festékárúk: zománc, olaj falfestékek
- csempe ragasztók, glettanyagok, esetek
- szivattyúk, tömlők, kéziszerszámok
- csavarok, szegek, huzalok, kerítés drótok
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag hordók
- alu létrák, balták, fejszék, fűrészek
- láncfűrészek, fűrőgépek, sarokcsiszolók
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk, ruhák
- szőnyegek, asztalterítők, fürdőszoba szőnyegek
- fóliák, műanyag zsákok, zsinegek

Várom kedves vásárlóimat!
Boldog új évet!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com